ગુજરાતની સહકારી પ્રવૃત્તિનું મુખપત્ર

गुजरात राज्य सहकारी संघ अमदावाद

સહકાર

દર મહિનાની પાંચમી અને વીસમીએ પ્રગટ થતું પાક્ષિક

2025 International Year of Cooperatives

ગુજરાત રાજ્ય સહકારી સંઘ, 'સહયોગ' રિલીફ રોડ, અમદાવાદ-380 001 • Fax No. (079) 25351360 • Phone : 25352220 • Email : sahakarguj1850@gmail.com

Accredited by NABARD, C-PEC (BIRD), Lucknow as Centre for Professional Excellence in Cooperatives.

સંપાદક મંડળ : ઘનશ્યામભાઈ એચ. અમીન ▪ ભીખાભાઈ ઝ. પટેલ ▪ તંત્રી : ડૉ. રાજેન્દ્ર સી. ત્રિવેદી ▪ વર્ષ : 73 ▪ અંક : 20 ▪ તારીખ : 20, જાન્યુઆરી, 2026 ▪ વાર્ષિક લવાજમ રૂપિયા 80.00 ▪ કિંમત રૂા. 3.00

SAHAKAR GUJARATI FORT-NIGHTLY RNI NO. 1850/57 Regd under postal Regn. No. GAMC-105/2024-2026 valid upto 31-12-2026 issued by the SSPO's, Ahmedabad city on permitted to post at and AHMD PSO on 5th and 20th of every month. License to post without prepayment of postage No. PMG/NG/026/2024-2026 valid upto 31-12-2026.

આંતરરાષ્ટ્રીય સહકાર વર્ષ (IYC) 2025ની ઐતિહાસિક પૂર્ણાહુતિ, વૈશ્વિક સહકાર માટે એક ઐતિહાસિક અધ્યાય પૂર્ણ

સહકારી સંસ્થાઓ વૈશ્વિક સ્તરે સ્થિર અને મજબૂત અર્થતંત્રના એન્જિન તરીકે ઊભરી

નવી દિલ્હી : સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા જાહેર કરાયેલું આંતરરાષ્ટ્રીય સહકારી વર્ષ (IYC) 2025 31 ડિસેમ્બર, 2025ના રોજ સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ થયું. આ વર્ષભર ચાલેલી વૈશ્વિક ઉજવણીમાં સહકારી આંદોલન તથા સમાવેશક અને ટકાઉ વિકાસમાં તેની મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકાને વિશેષ રીતે ઉજાગર કરવામાં આવી. સમગ્ર વર્ષ દરમિયાન સહકારી સંસ્થાઓને સ્થિર અર્થતંત્ર, સમુદાય સશક્તિકરણ અને સામૂહિક સમૃદ્ધિના મજબૂત આધારસ્તંભ તરીકે રજૂ કરવામાં આવી.

ભારતમાં IYC 2025નું ઔપચારિક ઉદ્‌ઘાટન વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. તેમણે સહકારને માનવ કેન્દ્રિત આર્થિક મોડેલ તરીકે વર્ણવ્યું, જે ખેડૂતો, મહિલાઓ, યુવાનો અને નાના ઉદ્યોગકારોને રાષ્ટ્રીય વિકાસના કેન્દ્રસ્થાને રાખે છે.

ઉદ્‌ઘાટન સમારોહ દરમિયાન આંતરરાષ્ટ્રીય સભાને સંબોધતા વડાપ્રધાનશ્રીએ "સહકારથી સમૃદ્ધિ"ની ભારતની દૃષ્ટિ રજૂ કરી અને સહકારને સામાજિક ન્યાય, આર્થિક લોકશાહી અને પાયાના સ્તરે સશક્તિકરણ માટેનું શક્તિશાળી સાધન ગણાવ્યું.

વર્ષ દરમિયાન સમગ્ર દેશમાં અનેક કાર્યક્રમો, પરિસંવાદો, વર્કશોપ્સ અને જનજાગૃતિ અભિયાનો યોજાયા. રાષ્ટ્રીય સ્તરના સહકારી સંમેલનોથી લઈને ગ્રામ સ્તરની જાગૃતિ પ્રવૃત્તિઓ સુધી, IYC 2025માં પ્રાથમિક કૃષિ ધિરાણ સહકારી મંડળીઓ (PACS), ડેરી અને માછીમારી સહકાર, મહિલા નેતૃત્વવાળી સહકારી સંસ્થાઓ તેમજ બહુ-રાજ્ય સહકારી સંસ્થાઓની સક્રિય ભાગીદારી જોવા મળી.

કેન્દ્ર સરકારના સહકાર મંત્રાલયના નેતૃત્વ હેઠળ, કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રી શ્રી અમિતભાઈ શાહના માર્ગદર્શન

હેઠળ વર્ષ દરમિયાન અનેક ઐતિહાસિક અને મહત્વપૂર્ણ પહેલો હાથ ધરવામાં આવી. તેમાં રાષ્ટ્રીય સહકાર નીતિ 2025નું લોન્ચિંગ તેમજ સહકારી ક્ષેત્રમાં શાસન, પારદર્શિતા અને ટકાઉપણું મજબૂત કરવા માટેના અનેક સુધારાઓનો સમાવેશ થાય છે.

IFFCO, KRIBHCO, NCUI, NCDC, NABARD, NAFSCOB, NAFCUB સહિતની અનેક રાષ્ટ્રીય સ્તરની સહકારી સંસ્થાઓએ મળીને IYC 2025ને એક ઐતિહાસિક જનઆંદોલન બનાવવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી.

ઉત્તર પ્રદેશ, ઉત્તરાખંડ, સિક્કિમ, લદ્દાખ, કર્ણાટક, મહારાષ્ટ્ર અને ગુજરાત સહિત અનેક રાજ્યોમાં સહકારી સુધારા, ડિજિટલાઈઝેશન, યુવાનોની ભાગીદારી અને મહિલા સશક્તિકરણ પર કેન્દ્રિત મોટા કાર્યક્રમો યોજાયા. PACSના આધુનિકીકરણ, ગ્રામિણ ધિરાણ વ્યવસ્થાને મજબૂત બનાવવી અને નવા ક્ષેત્રોમાં સહકારી ભાગીદારી વિસ્તારવા પર વિશેષ ભાર મૂકવામાં આવ્યો.

આ વર્ષ દરમિયાન આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે પણ નોંધપાત્ર સહભાગિતા જોવા મળી અને ભારતના સહકારી મોડેલને તેની વ્યાપકતા, સમાવેશકતા અને અસરકારકતાને કારણે વૈશ્વિક મંચો પર વિશેષ માન્યતા મળી.

IYC 2025ના ઔપચારિક સમાપન સાથે, એક મજબૂત અને દીર્ઘકાલીન વારસો છોડી ગયો છે, જે ફરીથી સાબિત કરે છે કે સહકાર સંસ્થાઓ માત્ર આર્થિક સંસ્થાઓ નથી, પરંતુ લોકો દ્વારા ચલાવાતું એવું આંદોલન છે, જે વધુ સમાનતા અને ટકાઉ ભવિષ્યનું નિર્માણ કરવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.

મુખ્યમંત્રીએ કેબિનેટ બેઠકમાં બેંકની રચના માટે સૈધ્ધાંતિક મંજુરી આપી

ગુજરાતમાં 9 નવી જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેંકોની રચના થશે

ગાંધીનગર : ગાંધીનગર ખાતે મુખ્યમંત્રીશ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલની અધ્યક્ષતામાં રાજ્ય મંત્રીમંડળની બેઠક મળી હતી. આ બેઠકમાં લેવાયેલા મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય અંગે પ્રેસ-મીડિયાને માહિતી આપતા સહકાર મંત્રીશ્રી જીતુભાઈ વાઘાણીએ જણાવ્યું હતું કે, ગુજરાતમાં 09 નવી જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેંકોની રચનાને આજે કેબિનેટ બેઠકમાં મુખ્યમંત્રીએ સૈધ્ધાંતિક મંજૂરી આપી છે.

આ અંગે વિગતવાર માહિતી આપતા મંત્રીશ્રીએ જણાવ્યું હતું કે, વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ દેશના તમામ જિલ્લાઓમાં ગ્રામ્ય સહકારી બેંકોનો વ્યાપ વધારવાનો મક્કમ નિર્ધાર કર્યો છે. જેને પરિપૂર્ણ કરવા માટે કેન્દ્રીય સહકારિતા મંત્રીશ્રી અમિતભાઈ શાહના નેતૃત્વ હેઠળ ભારતના સહકારિતા મંત્રાલય દ્વારા એક વિશેષ પહેલ કરવામાં આવી છે. આ પહેલના ભાગરૂપે નાબાર્ડ દ્વારા દેશના જિલ્લામાં નવી જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેંકોની રચના કરવા માટે સહકારિતા મંત્રાલયને એપ્રોચ નોટ રજૂ કરવામાં આવી હતી.

આ નોટમાં ગુજરાતમાં પણ નવી 09 જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેંકોની રચના

- બેંકોની રચના માટે રાજ્ય સરકાર નાબાર્ડ મારફત આરબીઆઈને દરખાસ્ત મોકલશે
- દાહોદ, અરવલ્લી, તાપી, છોટાઉદેપુર, દેવભૂમિ દ્વારકા, પોરબંદર, આણંદ, ડાંગ અને નવસારીમાં ડીસીસીબીની રચના થશે

કરવા માટે એપ્રોચ કરવામાં આવ્યો હતો; તેમ તેમણે ઉમેર્યું હતું. રાજ્યની વર્તમાન સહકારી બેંકોના વિભાજનથી નવી જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેંકોની રચના થશે, જેમાં, પંચમહાલ બેંકના વિભાજનથી દાહોદ જિલ્લામાં, સાબરકાંઠા બેંકના વિભાજનથી અરવલ્લી જિલ્લામાં, સુરત બેંકના વિભાજનથી તાપી જિલ્લામાં, વડોદરા બેંકના વિભાજનથી છોટાઉદેપુર જિલ્લામાં, જામનગર બેંકના વિભાજનથી દેવભૂમિ દ્વારકા જિલ્લામાં, જૂનાગઢ બેંકના વિભાજનથી પોરબંદર જિલ્લામાં, ખેડા બેંકના વિભાજનથી આણંદ જિલ્લામાં તેમજ વલસાડ બેંકના વિભાજથી ડાંગ અને નવસારી જિલ્લામાં નવી બેંકોની રચના થશે, તેમ મંત્રીએ ઉમેર્યું હતું.

બેંકોની રચના માટે સરકાર હવે નાબાર્ડ મારફત ભારતીય રિઝર્વ બેંક (આરબીઆઇ)ને આ અંગેની દરખાસ્ત મોકલશે અને આગળની કાયદેસરની પ્રક્રિયા હાથ ધરશે.

વર્ષ 2024-25 દરમિયાન રાજ્ય સહકારી બેન્કો અને જિલ્લા કેન્દ્રિય સહકારી બેન્કોની કામગીરીમાં મજબૂત વૃદ્ધિ: RBI રીપોર્ટ

નાણાકીય વર્ષ 2025માં StCB જમા રકમ રૂ. 2.74 લાખ કરોડ; DCCB ધિરાણ રૂ. 4.55 લાખ કરોડ

મુંબઈ:- રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાના "ટ્રેન્ડ એન્ડ પ્રોગ્રેસ ઓફ બેન્કિંગ ઈન ઈન્ડિયા 2024-25" અહેવાલ મુજબ, રાજ્ય સહકારી બેન્કો (State Co-operative Banks – StCBs) અને જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેન્કો (District Central Co-operative Banks – DCCBs), જે મળીને ટૂંકા ગાળાની ગ્રામિણ સહકારી ધિરાણ વ્યવસ્થામાં મહત્વનો ભાગ ભજવે છે, તેમણે 2024-25 દરમિયાન બેલેન્સ શીટમાં સ્થિર વિસ્તરણ, જમા અને ધિરાણમાં સતત વૃદ્ધિ તથા સંપત્તિ ગુણવત્તામાં સુધારો નોંધાવ્યો છે.

StCBમાં વધુ ઉધાર અને રિફાઈનાન્સના આધાર પર ધિરાણમાં ઝડપી વૃદ્ધિ જોવા મળી, જ્યારે DCCBએ તેમના વ્યાપક શાખા નેટવર્કનો લાભ લઈ જિલ્લા સ્તરે મજબૂત ડિપોઝિટ અને ધિરાણમાં નોંધપાત્ર વધારો કર્યો છે. આથી કૃષિ ઋણ વિતરણમાં બંનેની પરસ્પર પૂરક ભૂમિકા વધુ મજબૂત બની છે.

માર્ચ 2025ના અંતે દેશમાં 34 રાજ્ય સહકારી બેન્કો 2,146 શાખાઓ દ્વારા કાર્યરત હતી, જ્યારે 351 જિલ્લા કેન્દ્રિય સહકારી બેન્કો 13,825 શાખાઓના નેટવર્ક સાથે સંકળાયેલી હતી. આ બેન્કો સાથે દેશભરમાં 1.07 લાખથી વધુ પ્રાથમિક કૃષિ ઋણ સહકારી મંડળીઓ (PACS) જોડાયેલી છે, જે 6.5 લાખથી વધુ ગામોને સેવા આપે છે.

રાજ્ય સહકારી બેન્કો (StCBs): 2024-25 દરમિયાન StCBની બેલેન્સ શીટનું કદ 7.7 ટકા વધીને રૂ. 5.26 લાખ કરોડ થયું, જે અગાઉના વર્ષે રૂ. 4.89 લાખ કરોડ હતું. જમા રકમમાં 6.8 ટકાનો વધારો થઈ તે રૂ. 2.74 લાખ કરોડ થઈ, જ્યારે ઉધારમાં 9.5 ટકાની વૃદ્ધિ સાથે તે રૂ. 1.90 લાખ કરોડ થયું. NABARD પાસેથી વધુ ઉધાર લીધા હોવાથી કુલ જવાબદારીઓમાં ઉધારનો હિસ્સો 35.5 ટકાથી વધીને 36.1 ટકા થયો. મૂડી અને ભંડોળ મળીને માર્ચ 2025ના અંતે રૂ. 37,212 કરોડ થયું.

ધિરાણ અને એડવાન્સમાં 8.6 ટકાની વૃદ્ધિ સાથે તે રૂ. 3.20 લાખ કરોડ પહોંચ્યું. કુલ એડવાન્સમાં કૃષિ ઋણનો હિસ્સો 43.4 ટકા રહ્યો, જેમાંથી 77.7 ટકા પાક અને ટૂંકા ગાળાના ઋણ હતા.

જમા કરતાં ધિરાણની વૃદ્ધિ વધુ રહેતાં, StCBનો ક્રેડિટ-ડિપોઝિટ રેશિયો વધીને માર્ચ 2025ના અંતે 116.7 ટકા થયો. રોકાણમાં 8.3 ટકાનો વધારો થઈ તે રૂ. 1.69 લાખ કરોડ થયું, જોકે SLR રોકાણનો હિસ્સો ઘટીને 45.8 ટકા રહ્યો.

ઉચ્ચ કામગીરી ખર્ચ અને વ્યાજ ખર્ચમાં વધુ વૃદ્ધિને કારણે નફામાં થોડો ઘટાડો થયો

હોવા છતાં, 34માંથી 32 રાજ્ય સહકારી બેન્કો નફાકારક રહી. સંપત્તિ ગુણવત્તામાં સતત ચોથા વર્ષે સુધારો નોંધાયો અને કુલ NPAનો અનુપાત 2021ના 6.7 ટકાથી ઘટીને માર્ચ 2025માં 4.8 ટકા થયો. નેટ NPA અનુપાત 2.0 ટકા પર સ્થિર રહ્યો. મૂડી પર્યાપ્તતા (CRAR) વધીને 13.6 ટકા થઈ, જ્યારે માત્ર બે StCBમાં જ નિયમનકારી ન્યૂનતમ 9 ટકાથી ઓછો CRAR નોંધાયો.

જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેન્કો (DCCBs) : 2024-25 દરમિયાન DCCBની બેલેન્સ શીટ વૃદ્ધિમાં થોડી નરમાઈ જોવા મળી. કુલ સંપત્તિ અને જવાબદારીઓ 8.1 ટકા વધીને રૂ. 8.28 લાખ કરોડ થઈ. જમા રકમમાં 6.8 ટકાનો વધારો થઈ તે રૂ. 5.09 લાખ કરોડ થઈ, જેમાં CASA જમા રકમનો હિસ્સો ઊંચા 40.5 ટકા રહ્યો, જે તેમના વ્યાપક ગ્રામિણ શાખા નેટવર્કને પ્રતિબિંબિત કરે છે. ઉધારમાં 11.1 ટકાનો વધારો થઈ તે રૂ. 1.80 લાખ કરોડ થયો, જેમાંથી 89.3 ટકા ઉધાર રાજ્ય સહકારી બેન્કોથી અને 9.2 ટકા NABARD રિફાઈનાન્સમાંથી હતું.

DCCBના ધિરાણ અને એડવાન્સમાં 7.9 ટકાની વૃદ્ધિ સાથે તે રૂ. 4.55 લાખ કરોડ પહોંચ્યું, જ્યારે રોકાણમાં 8.7 ટકાનો વધારો થઈ તે રૂ. 2.89 લાખ કરોડ થયું, જે મોટાભાગે અન્ય બેન્કોમાં ટર્મ ડિપોઝિટ સ્વરૂપે રાખવામાં આવ્યું.

ક્રેડિટ વૃદ્ધિ જમા કરતાં વધુ રહેતાં, DCCBનો ક્રેડિટ-ડિપોઝિટ રેશિયો વધીને માર્ચ 2025ના અંતે 87.6 ટકા થયો. કુલ એડવાન્સમાં કૃષિ ઋણનો હિસ્સો 53.6 ટકા રહ્યો.

DCCBની નાણાંકીય કામગીરીમાં સુધારો થયો. કુલ આવક 11 ટકા વધીને રૂ. 58,181 કરોડ થઈ, જ્યારે ખર્ચ 11 ટકા વધીને રૂ. 56,057 કરોડ થયો. નેટ નફામાં 12.1 ટકાની વૃદ્ધિ સાથે તે રૂ. 2,124 કરોડ થયો, જે ઓછા પ્રાવધાન અને અન્ય આવકમાં વૃદ્ધિને કારણે શક્ય બન્યું.

સંપત્તિ ગુણવત્તામાં સતત પાંચમા વર્ષે સુધારો નોંધાયો અને કુલ NPA અનુપાત ઘટીને માર્ચ 2025માં 8.7 ટકા થયો. નેટ NPA અનુપાત 3.4 ટકાથી ઘટીને 3.0 ટકા થયો. મૂડી પર્યાપ્તતા લગભગ 12 ટકા પર સ્થિર રહી, જ્યારે નિયમનકારી ન્યૂનતમ કરતાં ઓછો CRAR ધરાવતી બેન્કોની સંખ્યા ઘટીને 38 થઈ, જેમાંથી 75 ટકા કરતાં વધુ મધ્ય પ્રદેશ, પંજાબ, રાજસ્થાન અને મહારાષ્ટ્રમાં સ્થિત છે.

કુલ મળીને, રાજ્ય સહકારી બેન્કો અને જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેન્કોએ 2024-25 દરમિયાન જમા અને ધિરાણમાં સ્થિર વૃદ્ધિ સાથે સંપત્તિ ગુણવત્તામાં સતત સુધારો નોંધાવ્યો છે. બંને સ્તરે બેંકોની એસેટ ક્વોલિટીમાં સુધારો થયો છે. DCCBs નો ગ્રોસ NPA રેશિયો ઘટીને 8.7% થયો છે. મૂડી પર્યાપ્તતા (CRAR) ના સંદર્ભમાં પણ બેંકો મજબૂત સ્થિતિમાં છે.

RBI મુજબ શહેરી સહકારી બેન્કોમાં મજબૂત વૃદ્ધિ અને ધિરાણમાં વધારો

જમા રકમમાં 5.2% વૃદ્ધિ સાથે રૂ. 5.84 લાખ કરોડ; ધિરાણ 6.7% વધીને રૂ. 3.70 લાખ કરોડ થયું

મુંબઈ:- રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા (RBI) દ્વારા જાહેર કરાયેલા "ટ્રેન્ડ એન્ડ પ્રોગ્રેસ ઓફ બેન્કિંગ ઈન ઈન્ડિયા 2024-25" અહેવાલ મુજબ, દેશભરની શહેરી સહકારી બેન્કો (Urban Co-operative Banks – UCBs)એ 2024-25 દરમિયાન બેલેન્સ શીટમાં સ્થિર વિસ્તરણ નોંધાવ્યું છે. વધુ ધિરાણ વૃદ્ધિ અને થાપણના આધારે UCBsએ મજબૂત નાણાંકીય દેખાવ કર્યો છે.

RBI મુજબ, માર્ચ 2025ના અંતે UCBsની કુલ જમા રકમ રૂ. 5.84 લાખ કરોડ થઈ, જે માર્ચ 2024ના અંતે રૂ. 5.55 લાખ કરોડ હતી. આ રીતે વર્ષ દરમિયાન 5.2 ટકાની વાર્ષિક વૃદ્ધિ નોંધાઈ. એ જ સમયગાળામાં કુલ ધિરાણ રૂ. 3.70 લાખ કરોડ સુધી પહોંચ્યું, જે રૂ. 3.47 લાખ કરોડ હતું, અને તેમાં 6.7 ટકાની વૃદ્ધિ નોંધાઈ.

જમા કરતાં ધિરાણની વૃદ્ધિ વધુ રહેતાં, UCBsનો ક્રેડિટ-ડિપોઝિટ (CD) રેશિયો માર્ચ 2024ના અંતે 62.4 ટકાથી વધીને માર્ચ 2025ના અંતે 63.3 ટકા થયો, જે UCBs દ્વારા વધુ અસરકારક રીતે ધિરાણ વિતરણ દર્શાવે છે. RBIએ નોંધ્યું છે કે UCBsની નાણાંકીય કામગીરી મજબૂત રહી છે, જેમાં સંપત્તિ ગુણવત્તામાં સુધારો, નફાકારકતામાં વધારો અને મજબૂત મૂડી આધારનો ફાળો રહ્યો છે. આ પ્રગતિને ક્ષેત્રમાં ચાલી રહેલા એકીકરણ (Consolidation) અને ચાર-સ્તરીય નિયમનકારી માળખા હેઠળ અમલમાં મૂકાયેલા સુધારાત્મક પગલાંઓથી વધુ પ્રોત્સાહન મળ્યું છે.

માર્ચ 2025ના અંતે દેશમાં કુલ 1,457 શહેરી સહકારી બેન્કો કાર્યરત હતી. અહેવાલ મુજબ, ક્ષેત્રમાં મોટા કદની બેન્કોમાં વ્યવસાયનું કેન્દ્રીકરણ વધતું જઈ રહ્યું છે. સૌથી મોટી 57 UCBs કુલ ધિરાણના 53.9 ટકા માટે જવાબદાર

હતી, જ્યારે રૂ. 1,000 કરોડથી વધુ સંપત્તિ ધરાવતી બેન્કો પાસે કુલ UCB સંપત્તિનો 65.5 ટકા હિસ્સો રહ્યો. UCBsની રોકાણ પદ્ધતિમાં પણ ધીમે ધીમે પરિવર્તન જોવા મળ્યું છે. કુલ રોકાણોમાં સ્ટેચ્યૂટરી લિક્વિડિટી રેશિયો (SLR) રોકાણોનો મોટો હિસ્સો રહ્યો હોવા છતાં, રાજ્ય સરકારના સિક્યોરિટીઝ તરફ વલણ વધ્યું છે. માર્ચ 2025ના અંતે રાજ્ય સરકારના સિક્યોરિટીઝનો હિસ્સો 36.8 ટકા રહ્યો, જે માર્ચ 2015ના 15.2 ટકાથી નોંધપાત્ર વધારો દર્શાવે છે. વર્ષ દરમિયાન નફાકારકતામાં પણ વધુ સુધારો થયો. 2024-25માં UCBsનો નેટ નફો 14.2 ટકા વધ્યો, જ્યારે 2023-24માં 52 ટકાની નોંધપાત્ર વૃદ્ધિ નોંધાઈ હતી. સંપત્તિ ગુણવત્તામાં સુધારાને કારણે પ્રાવધાન ખર્ચમાં ઘટાડો થવાથી નફાકારકતા વધવામાં મદદ મળી. ગેર-શેડ્યુલ્ડ UCBsના ઓપરેટિંગ નફામાં 8.4 ટકાનો વધારો થયો, જ્યારે શેડ્યુલ્ડ UCBsના ઓપરેટિંગ નફામાં ખર્ચમાં ઝડપી વૃદ્ધિને કારણે 5.5 ટકાનો ઘટાડો થયો. UCBsની મૂડી સ્થિતિ મજબૂત રહી. કેપિટલ ટુ રિસ્ક-વેઈટેડ એસેટ્સ રેશિયો (CRAR) માર્ચ 2024ના અંતે 17.4 ટકાથી વધીને માર્ચ 2025ના અંતે 18.0 ટકા થયો, જે મુખ્યત્વે ટિયર-I મૂડીમાં સુધારાને કારણે શક્ય બન્યું. RBIના રીપોર્ટ મુજબ, CRAR સપ્ટેમ્બર 2025ના અંતે પણ 18.0 ટકા પર સ્થિર રહ્યો હતો.

વર્તમાન નાણાંકીય વર્ષ દરમિયાન પણ જમા અને ધિરાણની ગતિ મજબૂત રહી છે. સપ્ટેમ્બર 2025ના અંતે જમા વૃદ્ધિ 6.8 ટકા અને ધિરાણ વૃદ્ધિ 6.4 ટકા નોંધાઈ, જે શહેરી સહકારી બેન્કોમાં વ્યવસાયિક વિસ્તરણ સતત ચાલુ હોવાનું દર્શાવે છે.

ભાવનગર જિલ્લા સહકારી સંઘ દ્વારા 72મા અખિલ ભારત સહકાર સપ્તાહ ભવ્ય ઉજવણી : તાલુકા મહિલા સહકારી સંમેલન

ભાવનગર : ગુજરાત રાજ્ય સહકારી સંઘની સહકારી શિક્ષણ યોજના મુજબ ભાવનગર જિલ્લા સહકારી સંઘ દ્વારા "72મા અખિલ ભારત સહકાર સપ્તાહ'ની મુખ્ય વિષય વસ્તુ "આત્મનિર્ભર ભારત સહકારી ક્ષેત્ર શ્રેષ્ઠ માધ્યમ છે" ધ્યાને રાખી જિલ્લા સંઘના અધ્યક્ષશ્રી ભાવનાબેન જાડેજાના પ્રમુખસ્થાને, જિલ્લા સહકારી સંઘના ડાયરેકટરશ્રીઓ અને સ્ટાફ તેમજ શ્રી વૈકુંઠભાઈ મહેતા સહકારી વ્યવસ્થાપન કેન્દ્રના કર્મચારી ગણોની ઉપસ્થિતિમાં વિવિધ દિવસોની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી, જેમાં જિલ્લા સંઘના ટ્રેઈનિંગ કમ રીક્રિએશન સેન્ટરમાં તા.15-નવેમ્બર 2025ને શનિવારના રોજ વિષય "ત્રિભુવન સહકાર યુનિવર્સિટી દ્વારા સંશોધન અને સહકારી શિક્ષણમાં પરિવર્તન દિન" અને તા. 17-નવેમ્બર 2025ને ના રોજ "ભારતની સહકારી પ્રવૃત્તિ માટે રાષ્ટ્રિય સહકારી નીતિ આર્થિક અને માળખાગત રોડમેપ બની રહેશે દિન" નિમિત્તે "સહકારી સંમેલન" યોજવામાં આવ્યું હતું.

તારીખ 16 નવેમ્બર 2025ને રવિવારના રોજ "સહકારી સંસ્થાઓ દ્વારા ગ્રામિણ વિકાસને મજબૂત બનાવવો" દિનની શ્રી ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજાર સમિતિ-ગઢડાના સયુંકત ઉપક્રમે માર્કેટિંગ યાર્ડ-ગઢડા(મુ.તા.ગઢડા, જિ. બોટાદ) ગઢડા મુકામે ભાવનગર જિલ્લા સહકારી સંઘના અધ્યક્ષશ્રી ભાવનાબેન જાડેજાના પ્રમુખસ્થાને યોજાયો હતો. આ કાર્યક્રમમાં મુખ્ય મહેમાન પદે આ કાર્યક્રમના ઉદ્દઘાટકશ્રી અને ઈફકોના આર.જી.બી.મેમ્બર્સશ્રી તથા એ.પી. એમ.સી.ગઢડાના પૂર્વ ચેરમેનશ્રી કિરીટભાઈ હુંબલ, મુખ્ય મહેમાનપદે અને આત્મનિર્ભર ભારત સૌરાષ્ટ્ર ઝોનના પ્રભારી અને બોટાદ જિલ્લા સહકારી ખરીદ-વેચાણ સંઘના પ્રમુખશ્રી સુરેશભાઈ ગોધાણી, અતિથિવિશેષ પદે શ્રી બોટાદ જિલ્લા દૂધ ઉત્પાદક સહકારી સંઘ લિ. (મધુસુદન ડેરી)ના ચેરમેનશ્રી ભોળાભાઈ રબારી, બોટાદ જિલ્લાના કિશાન મોરચાના મહામંત્રીશ્રી મુકેશભાઈ હિહોરીયા, ગઢડા તાલુકા સહકારી ખરીદ- વેચાણ સંઘના પ્રમુખશ્રી હિરાભાઈ મકવાણા, ડાયરેકટરશ્રી અમરશીભાઈ માણીયા, ભાવનગર જિલ્લા સહકારી બેંક લિ.ના ડાયરેકટરશ્રી દામજીભાઈ મોરડીયા તેમજ ભાવનગર જિલ્લા સહકારી સંઘના ડાયરેકટરશ્રી અરવિંદભાઈ સલીયા ખાસ ઉપસ્થિત રહ્યાં હતાં. વિષય અનુરૂપ માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું હતું.

તારીખ 18 નવેમ્બરના રોજ "સહકારી ઉદ્યોગ સાહસિકતા દ્વારા યુવાનો, મહિલાઓ અને નબળા ક્ષેત્રો જેવા કે હસ્તકલા, હાથવણાટ, શ્રમ અને મત્સ્યદ્યોગને સશક્ત બનાવવા દિન'ની જિલ્લા સંઘ ઉપક્રમે શ્રી વૈકુંઠભાઈ મહેતા સહકારી વ્યવસ્થાપન કેન્દ્ર–નારીના કેમ્પસ ઉપર, (મુ.નારી, તા.જિ. ભાવનગર) નારી ખાતે રાજ્યના સહકારી મહિલા અગ્રણી ને જિલ્લા સંઘના માન. અધ્યક્ષશ્રી ભાવનાબેન જાડેજાના પ્રમુખસ્થાને "સહકાર સપ્તાહ સમારોહ" અને "તાલુકા મહિલા સહકારી સંમેલન" અને 'સન્માનિત કાર્યક્રમ' સહિતના ત્રિવિધ કાર્યક્રમો ભવ્ય રીતે ઉજવાયા હતા. આ સંમેલનનું ઉદ્દઘાટક વિજ્ઞાન દર્શન મેગેજિનના સંપાદિકાશ્રી અર્ચનાબેન દવેના વરદ હસ્તે મહેમાનશ્રીઓની ઉપસ્થિતિમાં તાલુકા મહિલા સહકારી સંમેલનને ખુલ્લુ મુકવામાં આવ્યું હતું, સાથે સાથે મહેમાનશ્રીઓનું સ્વાગત જિલ્લા સંઘના માનદ્ મંત્રીશ્રી ગંગારામભાઈ રાજયગુરૂએ કર્યુ હતું.

સંમેલનના પ્રમુખ ભારત સહકાર સપ્તાહના જિલ્લા - સંઘના અધ્યક્ષશ્રી ભાવનાબેન જાડેજાએ અખિલ ભારત સહકાર સપ્તાહ વિષયવસ્તુ ઉપર ભાર આપી જણાવ્યું હતું કે, આજે ભારતના યુવાનો, મહિલાઓ અને નબળા વર્ગો પોતે સ્વનિર્ભર થવા આપણાં દેશ તેમજ વિશ્વ ફલક ઉપર પોતાના ઉત્પાદન વસ્તુઓનું માર્કેટિંગ કરવા સહકારી પ્રવૃત્તિના માધ્યમનો ઉપયોગ કરી પોતાનું યોગદાન આપશે, જ્યારે સહકારી સાહસો તે ઉત્પન્ન વસ્તુઓને દેશ લેવલે તથા વિદેશ લેવલે માર્કેટિંગ વેચાણની વ્યવસ્થા ગોઠવવા મદદ કરશે તેવી ભારત સરકાર દ્વારા સહકારી ક્ષેત્રને તક આપવાની નીતિ ઘડાઈ રહી છે.

આ સંમેલનના મુખ્ય મહેમાનશ્રી અને મહિલા મોરચાના પ્રમુખશ્રી ધર્મિષ્ઠાબેન દવેએ જણાવ્યું હતું કે, સહકારી નવિનીકરણ અને ઉદ્યોગ સાહસિકતાના વાહક તરીકે આજની યુવા પેઢીને પ્રોત્સાહન આપવું જોઈએ,યુવાનોને પોતાનો વ્યવસાય શરૂ કરવા અને જાળવવા માટે જરૂરી કૌશલ્ય, સ્થાન અને સંસાધનો પૂરા પાડીને સહકારી ઉદ્યોગને સશકત બનાવવા માટે ત્રિભુવન સહકાર યુનિવર્સિટી અને સલગ્ન સંસ્થાઓમાં સહકારી શિક્ષણ અને તાલીમ લેવાની તકો પૂરી પાડવી જોઈશે.

સંમેલનના ઉદ્દઘાટક વિજ્ઞાન મેગેજિનના સંપાદિકાશ્રી અર્ચનાબેન દવેએ જણાવ્યું હતું કે, યુવા, નબળા વર્ગો અને મહિલાને વધારે મજબૂત બનાવવાનું કાર્ય આજે ભારત સરકાર કરી રહ્યું છે ખાસ કરીને મહિલાના સશકિતકરણના કાર્યક્રમો યોજીને મહિલાઓમાં જાગૃતતા લાવી મહિલાઓને તમામ ક્ષેત્રે પોતાની કારકીર્દી બનાવવાની તકો આજે આપણી સરકાર આપી રહી છે.

સંમેલનના અતિથિવિશેષશ્રી અને જિલ્લા સહકારી સંઘની મહિલા સહકારી સમિતિના ચેરપર્સનશ્રી અવનીબેન રાવલ, શ્રી ભાલ મહિલા બચત અને ધિરાણ સહકારી મંડળી લિ.ના સેક્રેટરીશ્રી ભુમિબેન દેવમુરારી અને - ભાવનગર જિલ્લા સહકારી સંઘના માનમંત્રીશ્રી ગંગારામભાઈ રાજયગુરૂએ પ્રસંગોચિત પોતાના વકતવ્યો આપ્યા હતાં. આ સેમિનારમાં વિશાળ સંખ્યામાં મહિલા પ્રતિનિધિશ્રીઓની હાજરી રહી હતી. આ સેમિનારનું સંચાલન ભાવનગર જિલ્લા સહકારી સંઘના ઈન્ચાર્જ એકિઝકયુટિવ ઓફિસર જયંતભાઈ દવે, સી.ઈ.આઈ.શ્રી એચ.બી.ઝાલા, મહિલા સી.ઈ.આઈ.શ્રી નીરૂબેન પ્રજાપતિ અને સ્નેહાબેન જાનીએ ભારે જહેમત ઉઠાવી કર્યું હતું.

સરકારનો અંદાજ RBI ના અંદાજ કરતા વધારે

નાણાકીય વર્ષ 2025-26માં GDP વૃદ્ધિ દર 7.4% રહેવાની ધારણા

નવી દિલ્હી : સરકારનો અંદાજ છે કે ચાલુ નાણાકીય વર્ષ 2025-26 માં ભારતનો GDP વૃદ્ધિ દર વધીને 7.4 ટકા થઈ શકે છે. આ મુખ્યત્વે ઉત્પાદન અને સેવા ક્ષેત્રોના સુધારેલા પ્રદર્શનને કારણે છે. આ GDP વૃદ્ધિ અંદાજ યુએસ પ્રમુખ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પના ટેરિફ અને અટકેલા ભારત-અમેરિકા વેપાર કરાર છતાં ભારતીય અર્થતંત્રની મજબૂતાઈને પ્રતિબિંબિત કરે છે. આ નવીનતમ સરકારી અંદાજ પાછલા નાણાકીય વર્ષ કરતા 0.9 ટકા વધારે છે. એ નોંધવું જોઈએ કે નાણાકીય વર્ષ 2024-25 માં દેશનો GDP વૃદ્ધિ દર 6.5 ટકા હતો.

ચાલુ નાણાકીય વર્ષ માટે દેશના GDP વૃદ્ધિ દરનો આ સરકારી અંદાજ ભારતીય રિઝર્વ બેંક (RBI) ના અંદાજ કરતા પણ વધારે છે. ભારતીય રિઝર્વ બેંકે ચાલુ નાણાકીય વર્ષ માટે દેશનો GDP વૃદ્ધિ દર 7.3 ટકા રહેવાનો અંદાજ મૂક્યો હતો. આંકડા અને કાર્યક્રમ અમલીકરણ મંત્રાલય (MoSPI) દ્વારા જાહેર કરાયેલા રાષ્ટ્રીય આવકના પ્રથમ આગોતરા અંદાજ મુજબ, દેશના ઉત્પાદન અને બાંધકામ ક્ષેત્રો 7 ટકાના વિકાસ દર હાંસલ કરે તેવી અપેક્ષા છે.

ચાલુ નાણાકીય વર્ષમાં દેશનો GDP 8% ના દરે વધશે. આંકડા અને કાર્યક્રમ અમલીકરણ મંત્રાલયે જણાવ્યું હતું કે, "સેવા ક્ષેત્રમાં મજબૂત વૃદ્ધિ નાણાકીય વર્ષ 2025-26 માં 7.3 ટકાના અંદાજિત વાસ્તવિક GVA (ગ્રોસ વેલ્યુ એડેડ) વૃદ્ધિ દર માટે મુખ્ય પ્રેરકબળ રહ્યું છે." જોકે, 31 માર્ચે પૂરા થતા ચાલુ નાણાકીય વર્ષમાં કૃષિ અને સંલગ્ન ક્ષેત્રો અને 'વીજળી, ગેસ, પાણી પુરવઠો અને અન્ય ઉપયોગિતા સેવાઓ' ક્ષેત્રોમાં મધ્યમ વૃદ્ધિ દર રહેવાનો અંદાજ છે. મંત્રાલયે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે 2025-26 દરમિયાન નોમિનલ GDP, અથવા વર્તમાન ભાવે GDP, 8 ટકાના દરે

આ GDP વૃદ્ધિ અંદાજ યુએસ પ્રમુખના ટેરિફ અને અટકેલા ભારત-અમેરિકા વેપાર કરાર છતાં ભારતીય અર્થતંત્રની મજબૂતાઈને પ્રતિબિંબિત કરે છે

વધવાનો અંદાજ છે. એ નોંધવું જોઈએ કે કેન્દ્રીય બજેટ તૈયાર કરવામાં અગાઉથી અંદાજોના ડેટાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, જે 1 ફેબ્રુઆરીએ રજૂ થવાની સંભાવના છે. કેન્દ્રીય બજેટની તૈયારીમાં આ અંદાજો ખૂબ જ મહત્વની ભૂમિકા ભજવશે. સરકાર આ આંકડાઓને આધારે પોતાની ભાવિ આર્થિક નીતિઓ ઘડશે.

7.4 ટકાનો વૃદ્ધિ દર બજેટ પહેલા સરકાર માટે ઉત્સાહજનક સમાચાર લઈને આવ્યો છે. બીજી તરફ, વર્તમાન ભાવો પર આધારિત નોમિનલ જીડીપી 2025-26 દરમિયાન 8 ટકાના દરે વધવાની શક્યતા દર્શાવવામાં આવી છે.આગામી 1 ફેબ્રુઆરીના રોજ રજૂ થનારા કેન્દ્રીય બજેટની તૈયારીમાં આ અંદાજો ખૂબ જ મહત્વની ભૂમિકા ભજવશે. સરકાર આ આંકડાઓને આધારે પોતાની ભાવિ આર્થિક નીતિઓ ઘડશે. 7.4 ટકાનો અનુમાનિત વૃદ્ધિ દર બજેટ પહેલા સરકાર અને બજાર બંને માટે ઉત્સાહજનક સમાચાર લઈને આવ્યો છે, જે સાબિત કરે છે કે ભારતીય અર્થતંત્રના પાયા મજબૂત છે

જીએસટીમાં ઘટાડાથી ત્રીજા ત્રિમાસિક ગાળામાં બેન્કિંગ ક્ષેત્રમાં લોન વૃદ્ધિ

મુંબઈ : ગૂડ્સ એન્ડ સર્વિસીઝ ટેક્સ (જીએસટી)માં ઘટાડો કરાયા બાદ દેશના બેન્કિંગ ક્ષેત્રમાં વર્તમાન નાણાં વર્ષના ત્રીજા ત્રિમાસિક ગાળામાં તંદૂરસ્ત લોન વૃદ્ધિ જોવા મળી છે. જીએસટીમાં ઘટાડાને પરિણામે આ વૃદ્ધિ જોવા મળી હોવાનું બેન્કિંગ ક્ષેત્રના વર્તુળોએ જણાવ્યું હતું.

મોટાભાગની બેન્કોમાં થાપણ વૃદ્ધિ કરતા ધિરાણ વૃદ્ધિ ઊંચી જોવા મળી છે. મોટાભાગની બેન્કોએ ગયા નાણાં વર્ષના ત્રીજા ત્રિમાસિકની સરખામણીએ વર્તમાન

નાણાં વર્ષના સમાન ગાળામાં લોનમાં દ્વીઅંકી વૃદ્ધિ હાંસલ કરી છે.

એક અંદાજ પ્રમાણે ડિસેમ્બર ત્રિમાસિકમાં મોટાભાગની જાહેર તથા ખાનગી બેન્કોએ 7.40 ટકાથી વીસ ટકા સુધી લોન વૃદ્ધિ હાંસલ કરી છે. જ્યારે

થાપણ વૃદ્ધિનો આંક 3.35 ટકાથી 15.30 ટકાની વચ્ચે રહ્યો છે.

ત્રીજા ત્રિમાસિક ગાળામાં બેન્કોનું થાપણથી ધિરાણનું પ્રમાણ પણ 80 ટકાથી વધુ સાથે નોંધપાત્ર ઊંચુ જોવા મળ્યું હતું.

રિઝર્વ બેન્ક દ્વારા રેપો રેટમાં કરાયેલા ઘટાડાને કારણે પણ લોન માટે માગ વધી

રાજકોટ જિલ્લા સહકારી સંઘ દ્વારા યુવક સહકારી શિક્ષણ વર્ગ

રાજકોટ : ગુજરાત રાજ્ય સહકારી સંઘની સહકારી શિક્ષણ, તાલીમ અને પ્રચારની યોજના અન્વયે રાજકોટ જિલ્લા સહકારી સંઘનાં ઉપક્રમે શ્રીમતી એમ. ટી. ધમસાણિયા કોમર્સ કોલેજ, રાજકોટ ખાતે યુવક સહકારી શિક્ષણ વર્ગ તારીખ 15/12/2025 થી તારીખ 20/12/2025 ની મુદતમાં યોજાયેલ.

આ યુવક સહકારી શિક્ષણ વર્ગની પૂર્ણાહુતિ કાર્યક્રમમાં રાજકોટ જિલ્લા સહકારી સંઘનાં એક્ઝિક્યુટિવ ઓફિસર જયશ્રીબેન ત્રિવેદી કોલજનાં પ્રિન્સિપાલશ્રી ડો. રમેશભાઈ બી. ભટાસણા, અધ્યાપકશ્રી ડો.હરેશભાઈ બી.વૈશ્નાણી તેમજ કોલેજની કર્મચારી ધિરાણ મંડળીનાં મેનેજરશ્રી મનુભાઈ ઉપસ્થિત રહેલ.

આ યુવક સહકારી શિક્ષણ વર્ગની પૂર્ણાહુતિ કાર્યક્રમ રાજકોટ જિલ્લા સહકારી સંઘનાં એક્ઝિ. ઓફિસર શ્રી જયશ્રીબેન ત્રિવેદીનાં અધ્યક્ષ સ્થાને યોજાયેલ આ પ્રસંગે તેમણે રાજકોટ જિલ્લા

સહકારી સંઘની સહકારી શિક્ષણ,તાલીમ અંગેની માહિતી આપી અને સાથે જિલ્લા સંઘ મારફત યોજાતા વિવિધ પ્રકારનાં શિક્ષણ વર્ગ,તાલીમ વર્ગ અંગેની સમજ તાલીમાર્થી વિદ્યાર્થીઓને આપી.

આ પ્રસંગે કોલેજનાં પ્રિન્સિપાલશ્રી ડો.રમેશભાઈ બી. ભટાસણાએ સહકારી પ્રવૃત્તિએ રોજગારલક્ષી પ્રવૃત્તિ છે આખા વિશ્વમાં સહકારી પ્રવૃત્તિ ચાલે છે તેવી સમજ અને માહિતી તાલીમાર્થીઓને આપી અને આ પ્રસંગે કોલેજનાં પ્રો. ડો. હરેશભાઈ બી. વૈશ્નાણીએ ગુજરાતમાં ચાલતી સહકારી ધોરણે મિલ્ક સહકારી પ્રવૃતિ અંગે સમજ આપી.

આ યુવક સહકારી શિક્ષણ વર્ગમાં કોલેજમાં એફ.વાય.બીકોમમાં અભ્યાસ કરતા 37 વિદ્યાર્થીઓએ સફળતાપૂર્વક તાલીમ લીધેલ અને આ સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન સી.ઈ.આઈ.શ્રી એ.જે. ઘેટીયાએ કરેલ.

ચકલાદ - સરભાણમાં યુવક સહકારી શિક્ષણ તાલીમ વર્ગ

ભરૂચ : ગુજરાત રાજ્ય સહકારી સંઘ, અમદાવાદની શિક્ષણ, તાલીમ અને માહિતીના ઉપક્રમે ભરૂચ જિલ્લા સહકારી સંઘ, ભરૂચ દ્વારા તારીખ 08-12-2025 થી તારીખ 13-12-2025 સુધી શ્રી એ. એલ. જે. પટેલ એન્ડ શ્રી ડી. જે. પટેલ આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ, ચકલાદ-સરભાણમાં યુવક સહકારી શિક્ષણ તાલીમ વર્ગ યોજવામાં આવેલ.

જેના પૂર્ણાહુતિ કાર્યક્રમમાં ભરૂચ જિલ્લા સહકારી સંઘના અધ્યક્ષ શ્રી ભરતભાઈ પટેલ, ભરૂચ જિલ્લા સહકારી સંઘના એક્ઝિક્યુટિવ ઓફિસર શ્રી નરેન્દ્રભાઈ લિમ્બચિયા, કોલેજના કેળવણી મંડળના પ્રમુખશ્રી સંજયભાઈ પટેલ, કેળવણી મંડળના મંત્રી શ્રી હેમેન્દ્રભાઈ પટેલ, કોલેજના દાતા અને ટ્રસ્ટી શ્રી ઈશ્વરભાઈ પટેલ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

કાર્યક્રમની શરૂઆતમાં મહેમાનોનું શાબ્દિક સ્વાગત કોલેજના પ્રિન્સિપાલ શ્રી બળવંતસિંહ ઠાકોર દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. કાર્યક્રમના અધ્યક્ષ સ્થાનેથી ભરૂચ જિલ્લા સહકારી સંઘના પ્રમુખશ્રી ભરતભાઈ પટેલે પ્રાસંગિક ઉદબોધન કરતાં જણાવ્યું કે, આમોદ તાલુકાનું પ્રગતિશીલ ગામ એટલે સરભાણ, ધી સરભાણ એગ્રી. કો-ઓપ. મ. સો લિ. ઉદા મર્યાદામાં રહીને ધિરાણ આપનારી સહકારી સંસ્થા વિશે વાત કરી. અંતે સહકારી પ્રવૃત્તિ થકી સમાજના નબળા વર્ગોને આર્થિક રીતે મદદરૂપ થવાની બાબત પર વિશેષ ભાર આપ્યો હતો.

દ્વારા મંડળી કેવી રીતે ચાલે છે. તેમાં કોણ-કોણ જોડાઈ શકે (મંડળીની કાર્યપદ્ધતિ) વિશે વાત કરી.

પ્રાથમિક કક્ષાની સહકારી સંસ્થાઓથી લઈને તાલુકા કક્ષા અને રાજ્ય કક્ષાની સહકારી સંસ્થાઓ વચ્ચેની સહકાર ચેનલ વિશે વાત કરી. ભરૂચમાં આવેલી મહિલા નાગરિક સહકારી બેંકના ઉદા. દ્વારા મહિલાઓના ઉત્કર્ષ માટે તેની અંતે આભારવિધિ કોલેજના અધ્યાપકશ્રી સી. જે. ટંડેલ દ્વારા કરવામાં આવી. આ છ દિવસ યુવક સહકારી શિક્ષણ તાલીમ વર્ગ અને પૂર્ણાહુતિ કાર્યક્રમનું સંચાલન ભરૂચ જિલ્લા સહકારી સંઘના સ્ટા. સી.ઈ.આઈ શ્રી સારથી પટેલ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. આ તાલીમ વર્ગમાં ખૂબ મોટી સંખ્યામાં કોલેજના વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો.

IFFCO અને KRIBHCO ... પાના નં. 4નું અનુસંધાન

કુમાર મિશ્રાએ આ લોન્ચને વિભાગની નાણાંકીય કામગીરીના આધુનિકીકરણમાં એક ઐતિહાસિક માઈલસ્ટોન ગણાવ્યો. તેમણે જણાવ્યું કે આ સિસ્ટમ સબસિડી સંચાલનમાં દ્રષ્ટિકોણ બદલાવ લાવતી પહેલ છે અને તે ખાતર વિભાગની ઈન્ટિગ્રેટેડ ફાઈનાન્શિયલ મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમ અને નાણા મંત્રાલય હેઠળના કન્ટ્રોલર જનરલ ઓફ એકાઉન્ટ્સની પબ્લિક ફાઈનાન્શિયલ મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમ (PFMS) વચ્ચેની અનન્ય ટેકનોલોજીકલ એકીકરણનું પરિણામ છે.

IFFCO અને KRIBHCO જેવી મોટી સહકારી ખાતર ઉત્પાદક અને માર્કેટિંગ સંસ્થાઓ સહિત તમામ ખાતર કંપનીઓ માટે આ નવી સિસ્ટમ વ્યાવહારિક લાભો લાવશે. હવે સબસિડી દાવાઓ ઑનલાઇન દાખલ કરી શકાય, રિયલ-ટાઇમમાં ટ્રેક કરી શકાય અને વધુ ઝડપથી પ્રક્રિયા થઈ શકે છે. આથી વર્કિંગ કેપિટલ પરનો દબાણ ઘટશે અને ખેડૂતોને ખાતરની સરળ અને સતત પુરવઠા સુનિશ્ચિત કરવામાં મદદ મળશે. સિસ્ટમ સાપ્તાહિક ધોરણે સબસિડી ચુકવણીને ટેકો આપશે, જેના કારણે ખાતર કંપનીઓ માટે નાણાંકીય આયોજન વધુ અનુમાનયોગ્ય બનશે.

કન્ટ્રોલર ઓફ કમ્યુનિકેશન એકાઉન્ટ્સ શ્રી સંતોષ કુમારએ જણાવ્યું કે આ સિસ્ટમ તમામ વ્યવહારો માટે કેન્દ્રિય અને છેડછાડ-રહિત ડિજિટલ ઓડિટ ટ્રેઈલ સર્જીને પારદર્શિતા અને જવાબદારીમાં વધારો કરે છે. વરિષ્ઠ અધિકારીઓને ખર્ચ પર રિયલ-ટાઈમ દેખરેખ મળશે, જેના દ્વારા મોનિટરિંગ, ઓડિટ અને નાણાકીય નિયંત્રણ વધુ અસરકારક બનશે.

જોઈન્ટ સચિવ (નાણાં અને હિસાબ) શ્રી મનોજ સેઠીએ જણાવ્યું કે e-બિલ સિસ્ટમ અંતથી અંત સુધીની ડિજિટલ બિલ પ્રક્રિયાને સક્ષમ બનાવે છે અને પ્રથમ આવેલ બિલને પ્રથમ પ્રક્રિયા કરવાની (FIFO) વ્યવસ્થા સહિત એક માનક ઈલેક્ટ્રોનિક વર્કફ્લો અમલમાં મૂકે છે. આ એકીકરણ ડેટા એન્ટ્રીની પુનરાવૃત્તિ ઘટાડે છે, માનવીય ભૂલો ઓછી કરે છે અને રિયલ-ટાઈમ નાણાંકીય માહિતી દ્વારા નિર્ણય પ્રક્રિયાને મજબૂત બનાવે છે.

આ સિસ્ટમનું વિકાસ અને અમલીકરણ નેશનલ ઈન્ફોર્મેટિક્સ સેન્ટર (NIC) દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે, જેના ટેકનિકલ ટીમે કાર્યક્રમ દરમિયાન તેની રચના અને કાર્યક્ષમતાનું પ્રદર્શન કર્યું. આ એકીકૃત e-બિલ પ્લેટફોર્મથી નાણાકીય ગવર્નન્સ મજબૂત બનશે, દુરુપયોગના જોખમો ઘટશે અને પારદર્શક, કાર્યક્ષમ તથા ટેકનોલોજી આધારિત શાસન પ્રત્યે સરકારની પ્રતિબદ્ધતા વધુ મજબૂત થશે, સાથે જ IFFCO અને KRIBHCO જેવી સહકારી સંસ્થાઓને ખેડૂતો સુધી સમયસર ખાતર પુરવઠો પહોંચાડવામાં મહત્વપૂર્ણ સહાય મળશે.

કુઠેરા સહકારી મંડળી ... પાના નં. 3નું અનુસંધાન

વધારવા માટે સતત પ્રયાસ કરી રહ્યું છે.

સમગ્ર રીતે, કુથેરાની કહાણી દર્શાવે છે કે કેવી રીતે સહકારી સંસ્થાઓ નવીનતા, સમાવેશકતા અને વિવિધ સેવા વિતરણને એકત્રીત કરીને ભારતમાં ગ્રામિણ સશક્તિકરણની નવી વ્યાખ્યા ઘડી રહી છે. આવાં આગાહીભર્યા મોડેલો અપનાવતી વધુ સહકારી સંસ્થાઓ સાથે, આ આંદોલન દેશભરમાં ટકાઉ જીવનધોરણ અને સમુદાય આધારિત વિકાસને આગળ ધપાવવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવવા તૈયાર છે.

સહાયક નીતિઓ, ટેકનોલોજી સુધીની પહોંચ અને પાયાના સ્તરે સતત ભાગીદારી સાથે, કુથેરા જેવી સહકારી સંસ્થાઓ ભારતના ગ્રામિણ પરિવર્તનના નવા અધ્યાયનું સર્જન કરી શકે છે કુઠેરાની આ સફળતા ભારતમાં ગ્રામીણ સશક્તિકરણની નવી વ્યાખ્યા રજૂ કરે છે. ટેકનોલોજી અને નવીનતાના સંગમથી સહકારી મંડળીઓ હવે આર્થિક રીતે સક્ષમ બની રહી છે અને સામાજિક પ્રગતિનું એન્જિન બની રહી છે.

72મા અખિલ ભારત "સહકાર સપ્તાહ - મહિલા સહકારી સેમિનાર' અને સહકાર સેમિનાર

ગોધરા : ગુજરાત રાજ્ય સહકારી સંઘની સહકારી શિક્ષણ યોજના મુજબ પંચમહાલ જિલ્લા સહકારી સંઘ, ગોધરા દ્વારા ગોવિંદી મુકામે તા. 18નવેમ્બર 2025 ના રોજ 72મા અખિલ ભારત સહકાર સપ્તાહ ના મુખ્ય વિષયવસ્તુ " આત્મનિર્ભર ભારત માટે સહકારી ક્ષેત્ર શ્રેષ્ઠ માધ્યમ છે." ના અંતર્ગત " સહકારી ઉદ્યોગસાહસિકતા દ્વારા યુવાનો, મહિલાઓ, અને નબળા ક્ષેત્રો જેવા કે, હસ્તકલા, હાથવણાટ, શ્રમ, મત્સ્યોદ્યોગને સશક્ત બનાવવા." દિન'ની ઉજવણીના ભાગ રૂપે મહિલા સહકારી સેમિનાર યોજાયો હતો.

આ મહિલા સહકારી સેમિનારમાં મુખ્ય અતિથિશ્રી પંચમહાલ જિલ્લા સહકારી સંઘના મહિલા સહકાર સમિતિના પ્રમુખશ્રી હંસાબેન શાહ, મહિલા સહકારી સમિતિના ડિરેક્ટર શ્રી તારાબેન બારીયા,સામાજિક કાર્યકર શ્રી જશોદાબેન બારીયા, તાલુકા મહામંત્રીશ્રી હિનાબેન ગઢવી, બેન્ક ઓફ બરોડાના FLCC કાઉન્સિલર શ્રી રિદ્ધિબેન કોઠારી, R-SETI ફેકલ્ટી શ્રી મનોજભાઈ પટેલ, શ્રીદા ભગિની કો-ઓપ ક્રેડિટ સો. લિ.ના સેક્રેટરી શ્રી રશ્મિબેન શાહ તથા ડિરેક્ટર શ્રી મધુબેન વસાવા, અને પંચમહાલ જિલ્લા સહકારી સંઘના એક્ઝિક્યુટિવ ઓફિસર શ્રી પારૂલબેન ડી. સોલંકી તથા જુદી જુદી મહિલા સહકારી મંડળીઓ, મહિલા સખી મંડળોની બહેનો વગેરે હાજર રહ્યા હતા. મહેમાનોનું શાબ્દિક સ્વાગત સી. ઈ. આઈ. શ્રી દેવેન્દ્રસિંહ સોલંકીએ કર્યું હતું. તથા ઉપસ્થિત મહાનુભાવોનું પુષ્પગુચ્છથી સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું. વિષય અનુરૂપ માર્ગદર્શન આપ્યું હતું.

તેજ રીતે તારીખ 19-11-2025ના રોજ "પ્રવાસન, આરોગ્ય, ગ્રીન એનર્જી, પ્લેટફોર્મ કોપ્સ, કિચન કોપ્સ અને અન્ય કોઈ પણ ઊભરતા સંભવિત ક્ષેત્રોમાં સહકારી સંસ્થાઓનું વિસ્તરણ કરવું." દિન'ની ઉજવણી નિમિત્તે સહકારી સેમિનાર યોજાયો. આ સહકારી સેમિનારમાં પંચમહાલ જિલ્લા સહકારી સંઘના વાઇસ ચેરમેન શ્રી ખુમાનસિંહ ચૌહાણ તથા પંચ.જિ.સહ.સંઘ ના ડિરેક્ટર શ્રી ગમીરભાઈ રાઠોડ, સહકારી આગેવાન શ્રી ગોપાલભાઈ પટેલ, એ. પી. એમ. સી. ગોધરાના માજી.ચેરમેન શ્રી રાજેન્દ્રસિંહ ચૌહાણ, એફ.પી.ઓ ગોધરાના ડિરેક્ટરશ્રી કાળુભાઈ રાઠોડ આગેવાન શ્રી ગોપાલભાઈ પટેલ દ્વારા સહકારી સંસ્થાઓની સામૂહિક શક્તિ વધારવા, ટકાઉ-સ્થાયી વિકાસને સમર્થન, સર્વસમાવેશક વિકાસ પર ભાર મૂકવા માર્ગદર્શન આપ્યું.

એ.પી.એમ.સી.ગોધરાના માજી. ચેરમેન શ્રી રાજેન્દ્રસિંહ ચૌહાણ દ્વારા ભારતમાં કૃષિ અને પ્રવાસન પ્રવૃત્તિઓ, ઓર્ગેનિક ઉત્પાદન, કૃષિ-સહાય વિશે માર્ગદર્શન આપ્યું. પંચમહાલ જિલ્લા સહકારી સંઘ ના એક્ઝિક્યુટિવ ઓફિસર શ્રીમતી પારૂલબેન ડી. સોલંકી દ્વારા સ્વદેશી વસ્તુઓની વપરાશ વધારવા પર ભાર મૂક્યો હતો, પ્રાકૃતિક-ઓર્ગેનિક

તથા પંચમહાલ જિલ્લા સહકારી સંઘ ના એક્ઝિક્યુટિવ ઓફિસર શ્રીમતી પારૂલબેન ડી. સોલંકી તથા જુદી જુદી સંસ્થાના ચેરમેનશ્રીઓ, સેક્રેટરીશ્રી, સહકારી આગેવાનો અને પ્રતિનિધિશ્રીઓ મોટી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. ઉપસ્થિત તમામ મહાનુભાવોનું પુષ્પગુચ્છથી સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું.

સેમિનારમાં પંચમહાલ જિલ્લા સહકારી સંઘના વાઇસ ચેરમેન શ્રી ખુમાનસિંહ ચૌહાણ દ્વારા પ્રવાસન, આરોગ્ય, સેવા સહકારી સંસ્થાઓ શરૂ કરવા માટે માર્ગદર્શન આપ્યું. સહકારી ખેતીનો વિસ્તાર વધારવાની વાત કરી, રાષ્ટ્રીય સ્તરની ત્રણ સહકારી સંસ્થા NCEL,BBSSL,NCOL ની કામગીરી, સહકારી ટેક્સી સેવાની મંડળીઓ વિશે માર્ગદર્શન આપ્યું હતું.

કાર્યક્રમની આભારવિધિ એફ.પી.ઓ ગોધરાના ડિરેક્ટરશ્રી કાળુભાઈ રાઠોડ દ્વારા કરવામાં આવી. આ કાર્યક્રમ નું સંચાલન સી.ઈ.આઈ. શ્રી દેવેન્દ્રસિંહ સોલંકીએ કર્યું હતું, તથા મહિલા સી.ઈ.આઈ. શ્રી કલ્પુબેન પટેલ અને જિલ્લા સંઘ તથા રાજ્ય સંઘના સહકર્મચારીઓએ સાથે મળીને કાર્યક્રમ સફળ બનાવ્યો હતો.

ગુજરાતમાં છ વર્ષમાં કઠોળનું ઉત્પાદન બમણું

અમદાવાદ : 'આત્મનિર્ભર ભારત' મિશન હેઠળ ગુજરાત હવે દેશમાં કઠોળ ઉત્પાદનમાં અગ્રેસર રાજ્ય તરીકે ઊભરી આવ્યું છે. ગુજરાતનો ખેડૂત કઠોળના ઉત્પાદન થકી સમૃદ્ધ થયો છે. છેલ્લા 6 વર્ષમાં રાજ્યમાં કઠોળ પાકની ઉત્પાદકતામાં સવા ગણો, વાવેતર વિસ્તારમાં દોઢ ગણો અને ઉત્પાદનમાં બમણો વધારો થયો છે.

વર્ષ 2019-20માં રાજ્યમાં કઠોળ પાકનો કુલ વાવેતર વિસ્તાર 9 લાખ હેક્ટર, ઉત્પાદન 10.58 લાખ મેટ્રિક ટન અને ઉત્પાદકતા 1173 કિ.ગ્રા. પ્રતિ હેક્ટર હતી. જ્યારે, વર્ષ 2024-25માં કઠોળ પાકનો કુલ વાવેતર વિસ્તાર 14.39 લાખ હેક્ટર, ઉત્પાદન 21.52 લાખ મેટ્રિક ટન અને ઉત્પાદકતા 1495

કિ.ગ્રા. પ્રતિ હેક્ટર નોંધાઈ છે.

ગુજરાતમાં ચણા એ સૌથી મહત્વનો કઠોળ પાક છે. જે રાજ્યના કુલ કઠોળ ઉત્પાદનમાં 70 ટકાથી વધુ હિસ્સો ધરાવે છે. વર્ષ 2019-20માં રાજ્યમાં ચણાનું કુલ ઉત્પાદન 6.36 લાખ મેટ્રિક ટન હતું. જેની સામે અઢી ગણા વધારા સાથે વર્ષ 2024-25માં 15.63 લાખ મેટ્રિક ટન ઉત્પાદન નોંધાયું હતું. તુવેરના ઉત્પાદનમાં પણ ગુજરાત દેશના મોખરાના રાજ્યોમાં સ્થાન ધરાવે છે. તુવેરનું ઉત્પાદન 2.10 લાખ મેટ્રિક ટન હતું. જેની સામે 45 ટકાની વૃદ્ધિ સાથે વર્ષ 2024-25માં 3.08 લાખ મેટ્રિક ટન ઉત્પાદન નોંધાયું હતું.

"સૂરત જિલ્લા સહકારી સંઘ, સૂરત (બારડોલી) દ્વારા

72મા અખિલ ભારતિય સહકારી સપ્તાહની પૂર્ણાહુતિ અને માંડવી તાલુકા સહકારી સંમેલનનો કાર્યક્રમ યોજાયો

માંડવી : સૂરત જિલ્લા સહકારી સંઘ, સૂરત (બારડોલી) દ્વારા 72મા અખિલ ભારત સહકાર સપ્તાહની પૂર્ણાહુતિ વિષય વૈશ્વિક હરિફાઈમાં નવીન સહકારી વ્યવસાયીક મોડેલો સ્થાપવા દિનની ઉજવણી અને માંડવી તાલુકા સહકારી સંમેલનનો કાર્યક્રમ જિલ્લા સંઘના અધ્યક્ષ શ્રી ભીખાભાઈ ઝ. પટેલના પ્રમુખ સ્થાને શ્રી માંડવી તાલુકા ખેતીપાક રૂપાંતર અને વેચાણ કરનારી સહકારી મંડળી લિ. ના " કૃષિ મંગલ હોલ તા. માંડવી, જિ. સૂરતમાં યોજવામાં આવ્યો હતો. દીપ પ્રાગટ્ય સ્કોબાના ચેરમેન શ્રી ગૌતમભાઈ વ્યાસના વરદ હસ્તે કરવામાં આવ્યું હતું. મહેમાનોનું શાબ્દિક સ્વાગત શ્રી માંડવી તાલુકા ખેતીપાક રૂપાંતર અને વેચાણ કરનારી સહકારી મંડળી લિ. ના ચેરમેનશ્રી નરપતસિંહ વાંસીયાએ અને સુતરની આંટીથી સ્વાગત સૂરત જિલ્લા સહકારી સંઘ, સૂરત (બારડોલી)ના ડિરેક્ટરશ્રી દિલીપસિંહ વાંસીયાએ કર્યું હતું.

પ્રમુખસ્થાનેથી ઉદ્દબોધન કરતા સૂરત જિલ્લા સહકારી સંઘના અધ્યક્ષ શ્રી ભીખાભાઈ પટેલે જણાવ્યું હતું કે સહકારી સંસ્થાઓનો વિકાસ કરવા પ્રામાણિક અને નિષ્ઠાવાન આગેવાનોના હાથમાં સુકાન સોંપવું પડશે. આજે સહકારી પ્રતિનિધિ પોતાના લાભો વિશે વિચારી રહ્યાં છે જેના પરિણામે સહકારી સંસ્થાઓના વિકાસ અટકી ગયા છે.

શ્રી મનુભાઈ પંચોલીના જીવનનું ઉદાહરણ આપી પ્રામાણિકતાના ચિતાર રજુ કરી સૌને પ્રામણિક અને નિષ્ઠાવાન બનવા અનુરોધ કર્યો હતો.

મુખ્ય મહેમાન પદેથી બારડોલી નાગરિક સહકારી બેંકના એમ.ડી. શ્રી પી. આર. પાંડેએ જણાવ્યું હતું કે, સહકાર તો આપણાં જીન્સમાં, વારસામાં, સંસ્કૃતિમાં છે. વૈશ્વિક હરિફાઈમાં નવીન સહકારી વ્યવસાયિક મોડેલો સ્થાપવા

દિન વિશે ખૂબ વિસ્તૃત માહિતી આપી હતી. નાફકબના ડિરેક્ટરશ્રી અને સ્કોબાના ચેરમેનશ્રી ગૌતમભાઈ વ્યાસે પારદર્શકતા, સહકારી સંસ્થાના માધ્યમથી વ્યક્તિ નિર્માણ, સંસ્કૃતિ નિર્માણ અને સમાજના નિર્માણ અંગે માર્ગદર્શન આપ્યું હતું. કૃભકોના સિનિયર એરીયા મેનેજર શ્રી ધર્મેશભાઈ નાયકે ખેતી અને પ્રાકૃતિક ખેતી તરફ વળવા માટે આહવાન કર્યું હતું.

આ કાર્યક્રમમાં સૂરત જિલ્લા સહકારી ખરીદ-વેચાણ સંઘ લિ. ના ચેરમેનશ્રી રમણભાઈ અંબેલાલ પટેલ, સૂરત જિલ્લા સહકારી સંઘના ડિરેક્ટરશ્રીઓ, શ્રી બાબુભાઈ વી. પટેલ, સુમુલડેરીના પૂર્વ ડિરેક્ટરશ્રી રેસાભાઈ ચૌધરી, સૂરત ડિસ્ટ્રિક્ટ કો.ઓપ. બેંકના ડિરેક્ટરશ્રી નરેન્દ્રસિંહ મહિડા, તથા સહકારી અગ્રણી શ્રી કનુભાઈ પટેલ અન્ય સહકારી સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓ ખુબ જ મોટી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહ્યાં હતા.

આંતરરાષ્ટ્રિય સહકારી સંદેશાનું વાંચન સૂરત જિલ્લા સહકારી સંઘના એક્ઝિક્યુટિવ ઓફિસર શ્રી ભાવેશકુમાર એસ. પટેલે કર્યું હતું.

માંડવી તાલુકાના કુલ 200 જેટલા સહકારી અગ્રણીઓ હાજર રહીને કાર્યક્રમને સફળ બનાવ્યો હતો. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન સૂરત જિલ્લા સહકારી સંઘના એકાઉન્ટન્ટ શ્રી કનુભાઈ ચૌધરીએ કર્યું હતું. આભારવિધિ સૂરત જિલ્લા સહકારી સંઘના સી.ઈ.આઈ. શ્રી વિજયભાઈ ચૌધરીએ કરી હતી.

ગ્રામીણ સહકારી મંડળીઓનો નવો અવતાર - ખેતીની સાથે હવે મોબાઈલ, ટીવી અને ફ્રીજનું વેચાણ

કુઠેરા સહકારી મંડળી: પરંપરાગત ખેતી સહાયથી આગળ વધીને મલ્ટિ-સર્વિસ સેન્ટર તરીકે ઉભરી

હમીરપુર, હિમાચલ પ્રદેશ: 2026માં ભારતનું સહકારી આંદોલન નવી ઊર્જા અને નવી દિશા સાથે આગળ વધી રહ્યું છે. પરંપરાગત મૂલ્યોને આધુનિક ઉદ્યોગસાહસિક ભાવનાની સાથે જોડતી નવીન સહકારી સંસ્થાઓ દ્વારા ગ્રામિણ આર્થિક સશક્તિકરણના નવા માપદંડો સ્થાપિત થઈ રહ્યા છે.

આનું ઉત્તમ ઉદાહરણ છે કુથેરા કો-ઓપરેટિવ એગ્રીકલ્ચર સર્વિસ સોસાયટી લિમિટેડ, જિલ્લો હમીરપુર, હિમાચલ પ્રદેશ. આ સંસ્થાએ પરંપરાગત પ્રાથમિક કૃષિ ઋણ સહકારી મંડળી (PACS)માંથી આગળ વધી બહુવિધ સેવા સહકારી સંસ્થા (Multi-Service Cooperative – MSC) તરીકે પરિવર્તન સાધ્યું છે અને ભવિષ્યની સહકાર સંસ્થાઓ માટે એક માર્ગદર્શક મોડેલ રજૂ કર્યો છે.

ગ્રામિણ વિસ્તારમાં સ્થિત કુથેરા સહકારી સંસ્થાએ હવે માત્ર કૃષિ આધારિત સેવાઓ પૂરતી મર્યાદિત ન રહી, પરંતુ વિવિધ રિટેલ અને સમુદાય કેન્દ્રિત સેવાઓનો સમાવેશ કર્યો છે. NABARDની PACS-થી-MSC યોજના હેઠળ નાણાકીય સહાય પ્રાપ્ત કર્યા બાદ, સંસ્થાએ પોતાની કામગીરી વિસ્તારી છે અને એક દુકાનો શરૂ કરી છે, જ્યાં મોબાઈલ ફોન, ટેલિવિઝન, ફ્રિજ, વોશિંગ મશીન જેવા ઉપભોક્તા ઇલેક્ટ્રોનિક્સ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવે છે. અગાઉ આ પ્રકારની વસ્તુઓ માટે ગ્રામિણ લોકોને લાંબી મુસાફરી કરવી પડતી હતી અને વધુ ખર્ચ સહન કરવો પડતો હતો, જે હવે સ્થાનિક સ્તરે સરળતાથી ઉપલબ્ધ બન્યું છે.

આ પરિવર્તન સહકારી સફળતાનું નવું મોડેલ રજૂ કરે છે. જ્યાં PACS પરંપરાગત રીતે ઋણ અને કૃષિ ઇનપુટ પૂરાં પાડે છે, ત્યાં કુથેરાની MSC પદ્ધતિ બતાવે છે કે સહકારી સંસ્થાઓ કેવી રીતે સંયુક્ત સ્વરૂપે કાર્ય કરતી સંસ્થાઓ બનીને સામાજિક-આર્થિક વિકાસને વ્યાવસાયિક પ્રવૃત્તિઓની સાથે-સાથે, કુથેરા સહકારી સંસ્થાએ પોતાનો મજબૂત સામાજિક ફોકસ જાળવી રાખ્યો છે. સંસ્થાએ આરોગ્ય શિબિરોનું આયોજન કર્યું છે, મહિલાઓ માટે તાલીમ વર્કશોપ્સ યોજ્યા છે અને શ્રેષ્ઠ વિદ્યાર્થીઓને શૈક્ષણિક સહાય પૂરી પાડી છે. આ પ્રવૃત્તિઓ દર્શાવે છે કે સહકારી સંસ્થાઓ કેવી રીતે સામાજિક કલ્યાણ અને ક્ષમતા નિર્માણમાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી શકે છે.

પ્રોત્સાહન આપી શકે છે, રોજગાર સર્જી શકે છે અને એક જ છત હેઠળ આવશ્યક સેવાઓ અને ઉત્પાદનો ઉપલબ્ધ કરાવી શકે છે.

ઉપભોક્તા રિટેલ ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ અને સ્થાનિક જરૂરિયાતોને પૂરી કરીને, આ સંસ્થા ગ્રામિણ વિસ્તારમાં આત્મનિર્ભરતા મજબૂત કરી રહી છે તથા ગ્રામિણ-શહેરી સ્થળાંતર ઘટાડવામાં પણ મદદરૂપ બની છે.

કુથેરાની આ યાત્રા સહકારી સંસ્થાઓને મજબૂત બનાવવા માટે સરકાર દ્વારા લેવામાં આવી રહેલી રાષ્ટ્રીય પહેલો સાથે પણ સુસંગત છે. સહકાર મંત્રાલય PACS અને અન્ય સહકારી સંસ્થાઓ માટે સુધારા, મોડેલ બાયલોઝમાં સુધારણા અને ડિજિટલાઇઝેશન જેવી પહેલો દ્વારા પારદર્શિતા અને કાર્યક્ષમતા

અનુસંધાન પાના નંબર : 2

પાટણ જિલ્લા સહકારી સંઘ, પાટણ દ્વારા

નાગરિક સહકારી બેન્કો અને ક્રેડિટ સોસાયટીઓ માટે જિલ્લા કક્ષાનો સેમિનાર યોજાયો

પાટણ: પાટણ જિલ્લા સહકારી સંઘ દ્વારા પાટણ જિલ્લાના નાગરિક સહકારી બેન્કો અને ક્રેડિટ સોસાયટીના ચેરમેન-મેનેજર અને બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ માટે એક દિવસીય સેમિનાર પ્રમુખ શ્રી ભારતીય જનતા પાર્ટી, પાટણ જિલ્લાના શ્રી રમેશભાઈ બી. સિંઘવ, ઉદઘાટકશ્રી તેમજ મા. કે. સી. પટેલ, ડાયરેક્ટરશ્રી હુડકો સ્વતંત્ર હવાલો દિલ્હીના મુખ્ય મહેમાનશ્રી તેમજ શ્રી સ્નેહલભાઈ પટેલ, ચેરમેન એ. પી. એમ. સી. પાટણના અતિથિ વિશેષ. આ સેમિનારના તજજ્ઞ શ્રી સુનિલભાઈ પી. ચૌધરી નિયામક ખાંડતંત્ર, ગાંધીનગર, શ્રી અશોકભાઈ મંકોડી ફેકલ્ટી મેમ્બર શ્રી સુરેશભાઈ સી. પટેલ, અધ્યક્ષ પાટણ જિલ્લા સહકારી સંઘના નેતૃત્વ અને માર્ગદર્શન હેઠળ મહેમાનોની પ્રેરક ઉપસ્થિતિમાં સંતોષ હોલ, પાટણ ખાતે યોજાઈ ગયો.

આ પ્રસંગે સેમિનારનું ઉદ્ઘાટન કરતાં શ્રી કે. સી. પટેલે જણાવેલ કે, દરેક સહકારી સંસ્થાઓએ ટેક્નોલોજી અને નવા કાયદાથી અપગ્રેડ થવું પડશે. દેશના વિવિધ મોડેલ સહકારી વ્યવસ્થાપન જે રીતે અમિતભાઈ શાહે સહકારનો હવાલો સંભાળી જેમને સહકારી પદ્ધતિઓ, કામ કરવાની રીતભાત, કાયદામાં રહીને વધુ સારી રીતે સભાસદોને ઉત્કૃષ્ટ સેવાઓ પૂરી પાડવા અપીલ કરેલ. આ પ્રસંગે ઉપસ્થિત રમેશભાઈ બી. સિંઘવે ઉદબોધન કરતાં અનેક સહકારના ઉદાહરણો આપી પોઝિટિવ કામ કરવા અનુરોધ કરેલ.

આ પ્રસંગે ઉપસ્થિત પાટણ જિલ્લા સહકારી સંઘના ચેરમેનશ્રી સુરેશભાઈ સી. પટેલે મહેમાનોનું સ્વાગત કરી માર્ગદર્શન આપ્યું હતું.

આ પ્રસંગે સેમિનારના તજજ્ઞશ્રી અશોકભાઈ આર. મંકોડી દ્વારા સયબર સિક્યુરિટી, સાવચેતી સલામતી વિશે માર્ગદર્શન આપ્યું હતું.

આ કાર્યક્રમમાં જિલ્લામાંથી નાગરિક

જણાવેલ કે, સહકારી પ્રવૃત્તિ સિવાય વિકાસ સાધવાનો અન્ય કોઈ વિકલ્પ નથી એવું આજે વિશ્વ માની રહ્યું છે. સહકારી શિક્ષણ અને તાલીમની યોજનાનો લાભ અને વ્યાપ કઈ રીતે વધારવું સહકારી પ્રવૃત્તિનું ચિંતન રજુ કરેલ.

આ સેમિનારના તજજ્ઞશ્રી સુનિલભાઈ ચૌધરીએ કસ્ટમર રીલેશન શીપ મેનેજમેન્ટ, સહકારી માળખાની યોજનાઓ, રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા ગાઈડ લાઈન્સ નિયમોનું પાલન કેવી રીતે કરવું. સરકારશ્રીની યોજનાઓ ઉપર મહત્તમ લાભ સંસ્થાઓને કઈ રીતે મળે તે વિવિધ ઉદાહરણો દ્વારા બેન્કો અને ક્રેડિટ સોસાયટીઝ ના 200 જેટલા પ્રતિનિધિઓ હાજર રહેલ. આ કાર્યક્રમની આભારવિધિ જિલ્લા સંઘના ડિરેક્ટરશ્રી હરિભાઈ પટેલ દ્વારા કરવામાં આવેલ.

આ પ્રસંગે પાટણ જિલ્લા સહકારી સંઘના વા. ચેરમેન શ્રી વિષ્ણુભાઈ, માનદમંત્રીશ્રી પ્રભુદાન ગઢવી, વાઘજીભાઈ ચૌધરી સહિત તમામ ડિરેક્ટર્સ તેમજ એક્ઝિક્યુટિવ ઓફિસર, ભરતભાઈ રાજપુરોહિતના માર્ગદર્શન હેઠળ તમામ સ્ટાફ તથા રાજ્ય સંઘના કર્મચારીઓ હાજર રહી સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન કર્યું હતું.

સૂત્રાપાડામાં સહકારથી સમૃદ્ધિ અંતર્ગત બેઠક યોજાઈ

સહકારથી સમૃદ્ધિ અંતર્ગત સૂત્રાપાડા, જિલ્લા બેન્કના ગ્રાહકો દ્વારા ગ્રામ્ય કક્ષાએ ડિજિટલ વ્યવહારોમાં વૃદ્ધિ લાવવા માટે તાલુકા કક્ષાના કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. તે અંતર્ગત સૂત્રાપાડામાં સહકારી ક્ષેત્રના આગેવાનો તેમજ સહકારી મંડળીના અને દૂધ મંડળીઓના પ્રમુખો, મંત્રીઓ સભાસદોની એક બેઠક ચામુંડા માતાની વાડીમાં યોજાઈ હતી. બેન્ક તરફથી વીડિયો ડોક્યુમેન્ટરી દર્શાવવામાં આવી હતી.

આ તકે જશાભાઈ બારડે જણાવ્યું કે જૂનાગઢ જિલ્લા સહકારી બેન્કએ જૂનાગઢ, ગિરસોમનાથ અને પોરબંદર એમ ત્રણ જિલ્લાની ખેડૂતોની બેન્ક છે. જે ખેડૂતોને વગર વ્યાજે ધિરાણ કરે છે. પ્રધાનમંત્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી તેમજ સહકારિતા અને ગૃહમંત્રી અમિતભાઈ શાહનું સ્વપ્ન છે કે સહકારી ક્ષેત્રમાં ડિજિટલાઈજેશન થકી ભારત વૈશ્વિક ધોરણે વિશ્વની ત્રીજા નંબરની અર્થવ્યવસ્થા થવામાં છે. સમૃદ્ધ અને આત્મનિર્ભર ગ્રામ્ય વિકાસ માટે સહકારની ભાવના મુખ્ય શક્તિ છે આ સેમિનાર મારફતે સહકારી ક્ષેત્રને વધુ મજબૂત બનાવવા નવી ટેકનિક અને ડિજિટલ વ્યવસ્થાઓ અપનાવવા તથા ખેડૂતો વધુ સશક્ત બને તે દિશામાં મહત્વપૂર્ણ માર્ગદર્શન મળશે તેમજ માઇક્રો એટીએમનો વ્યાપક ઉપયોગ થશે.

2023-24માં નફાકારક PACSની સંખ્યા 49,238; નુકસાનમાં રહેલી PACS 37,662

PACSની સભ્ય સંખ્યા 16 કરોડને પાર; RBIએ PACSની પરિવર્તનીય રૂપરેખા જાહેર કરી

નવીદિલ્હી : રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા (RBI)ના "ટ્રેન્ડ એન્ડ પ્રોગ્રેસ ઓફ બેન્કિંગ ઈન ઇન્ડિયા 2023-24" અહેવાલમાં પ્રાથમિક કૃષિ ધિરાણ સહકારી મંડળીઓ (Primary Agricultural Credit Societies – PACS)ની કામગીરી, નાણાકીય સ્થિતિ અને ચાલી રહેલા આધુનિકીકરણ તથા રૂપાંતરણ પ્રક્રિયાનું વિસ્તૃત ચિત્રણ કરવામાં આવ્યું છે. PACS

ગ્રામીણ સ્તરે ટૂંકા ગાળાનું સહકારી ધિરાણ પૂરું પાડતી સહકારી સંસ્થાઓ છે.

PACSના માલિક તેમના વ્યક્તિગત સભ્યો મોટેભાગે ખેડૂતો હોય છે અને તેઓ બચત પરસ્પર સહાય તથા સહકારની ભાવનાને પ્રોત્સાહન આપવાનું કાર્ય કરે છે. PACS તેમના સભ્યોની ધિરાણ જરૂરિયાતોને પૂરી પાડે છે તેમજ ઈનપુટ પુરવઠો સંગ્રહ વ્યવસ્થા અને કૃષિ ઉત્પાદનના માર્કેટિંગ જેવી ધિરાણ સાથે જોડાયેલી સેવાઓ પણ આપે છે.

માર્ચ 2024ના અંતે PACSની કુલ સભ્ય સંખ્યા 16.37 કરોડ હતી અને તેમાંથી 4.95 કરોડ લોન લેનારા સભ્યો હતા. કુલ સભ્યોમાં 44.2 ટકા નાના ખેડૂતો હતા, જ્યારે 24.9 ટકા અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિના હતા. ધિરાણ પ્રવેશનો મહત્વપૂર્ણ સૂચક ગણાતો લોન લેનારા અને કુલ સભ્યોનો અનુપાત માર્ચ 2024ના અંતે 30.2 ટકા રહ્યો, જેના 30.7 ટકા કરતાં થોડો ઓછો હતો.

2023-24 દરમિયાન PACSના કુલ સંસાધનોની વૃદ્ધિ દર 9.8 ટકા રહ્યો, જે અગાઉના વર્ષે 14.2 ટકા હતો. RBI અનુસાર, આ ઘટાડાનું મુખ્ય કારણ જમા વૃદ્ધિમાં નરમાઈ રહ્યું. કુલ સંસાધનોમાં જમા રકમનો હિસ્સો 41.5 ટકા રહ્યો.

કુલ બાકી રહેલા ધિરાણ અને એડવાન્સમાંના 80 ટકા કરતાં વધુ ટૂંકા ગાળાના હતા અને કૃષિ હેતુઓ માટે આપવામાં આવ્યા હતા. ટૂંકા ગાળાના ધિરાણમાં વૃદ્ધિ ધીમી પડવાથી કુલ ધિરાણ વૃદ્ધિ પર અસર પડી.

પ્રાદેશિક વિતરણની દ્રષ્ટિએ, પશ્ચિમ પ્રદેશમાં સૌથી વધુ PACS (29.4 ટકા) સ્થિત છે. જોકે, વ્યવસાયિક પરિમાણોમાં દક્ષિણ પ્રદેશ અગ્રસ્થાને રહ્યો, જ્યાં કુલ જમા રકમના 76.9 ટકા અને ધિરાણના 49.6 ટકા હિસ્સા નોંધાયા.

RBI અહેવાલ મુજબ વર્ષ દરમિયાન નફાકારક PACSની સંખ્યામાં વધારો નોંધાયો. 2023-24માં 49,238 PACS નફામાં રહી, જેના 47,794 કરતાં વધુ છે. આ સાથે, નુકસાનમાં રહેલી PACSની સંખ્યા પણ થોડો વધારો દર્શાવી 37,662 થઈ, જે 37,357 હતી. કુલ મળીને, 2023-24માં PACSનું નેટ નુકસાનની સરખામણીમાં ઓછું રહ્યું. પ્રાદેશિક રીતે, ઉત્તર, ઉત્તર-પૂર્વ અને પશ્ચિમ પ્રદેશોની PACS નફામાં રહી, જ્યારે દક્ષિણ અને મધ્ય પ્રદેશોની PACSને નેટ નુકસાન થયું.

તેમ છતાં, સંપત્તિ ગુણવત્તામાં ઘટાડો નોંધાયો. PACSનો કુલ બિનકાર્યકારી સંપત્તિ (GNPA) અનુપાત માર્ચ 2023ના અંતે 23.3 ટકાથી વધીને માર્ચ 2024ના અંતે 26.2 ટકા થયો.

RBI અહેવાલમાં PACSને આધુનિક, મલ્ટીપરપઝ સંસ્થાઓ તરીકે વિકસાવવા માટે ચાલી રહેલી પહેલો પર પણ પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો છે. ભારત સરકાર 2022-23થી 2026-27 દરમિયાન કેન્દ્ર પ્રાયોજિત યોજના હેઠળ PACSના કમ્પ્યુટરાઈઝેશન અમલમાં મૂકી રહી છે, જેના માધ્યમથી આશરે 80,000 PACSને એકીકૃત ERP પ્લેટફોર્મ સાથે જોડવાનો ઉદ્દેશ છે. આ પહેલથી હિસાબી વ્યવસ્થા, દેખરેખ અને જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેન્કો (DCCB) તથા રાજ્ય સહકારી બેન્કો (StCB) સાથેના સંકલનને મજબૂત બનાવવાનો હેતુ છે.

આ ઉપરાંત, સરકાર દ્વારા આગામી પાંચ વર્ષમાં બે લાખ નવી બહુહેતુક PACS, ડેરી અને માછીમારી સહકાર સંસ્થાઓ સ્થાપવાની યોજના પણ શરૂ કરવામાં આવી છે. PACSને 'કો-ઓપરેટિવ સ્ટેક' ડિજિટલ ઈકોસિસ્ટમ સાથે પણ સંકલિત કરવામાં આવી રહી છે, જેથી વધુ વિસ્તૃત ગ્રામિણ સેવાઓ અને નાણાકીય ઉત્પાદનો પૂરા પાડી શકાય. સંકલન પહેલો દ્વારા PACSને કોમન સર્વિસ સેન્ટર, જન ઔષધી કેન્દ્ર, તેમજ LPG અને ખાતર વિતરણ કેન્દ્ર તરીકે પણ કાર્ય કરવાની તક મળી છે.

RBI અનુસાર, આ તમામ પગલાંઓનો હેતુ નાણાકીય સમાવેશને ઊંડો બનાવવો, કામગીરીક્ષમતા સુધારવી અને PACSને સહકારી ધિરાણ રચનામાં સંપૂર્ણ ગ્રામિણ સેવા સંસ્થાઓ તરીકે પુનઃસ્થાપિત કરવાનો છે.

ઉત્તરાખંડ સ્ટેટ કો-ઓપરેટિવ યુનિયનના પૂર્વ ચેરમેન અને એનસીયુઆઈના ડિરેક્ટર શ્રી પ્રદિપકુમારે ગુજરાત રાજ્ય સહકારી સંઘની લીધેલ અભ્યાસ મુલાકાત

અમદાવાદ : ઉત્તરાખંડ સ્ટેટ કો-ઓપરેટિવ યુનિયનના પૂર્વ ચેરમેન અને એનસીયુઆઈ, ન્યૂ દિલ્હી, કોબી, ઈફકો અને ઉત્તરાખંડ સ્ટેટ કો-ઓપરેટિવ બેન્કના ડિરેક્ટર શ્રી પ્રદિપકુમારે તારીખ 15-12-2025ના રોજ ગુજરાત રાજ્ય સહકારી સંઘની અભ્યાસ મુલાકાત લીધી હતી. ગુજરાત રાજ્ય સહકારી સંઘના એક્ઝિક્યુટિવ ઓફિસર ડૉ. રાજેન્દ્ર ત્રિવદી સ્વાગત કર્યું હતું. રાજ્ય સહકારી સંઘના કર્મચારીઓ સાથે રાષ્ટ્રના સહકારી ક્ષેત્રના સાંપ્રત પ્રવાહો અને વલણો, અને પ્રોફેશનલ મેનેજમેન્ટની અનિવાર્ય આવશ્યકતાનું મહત્ત્વ સમજાવ્યું હતું. અને તેઓશ્રીને રાજ્ય સહકારી સંઘની કામગીરી અને રાજ્યના સહકારી ક્ષેત્રે અંગે માહિતીથી વાકેફ કરવામાં આવ્યા હતા.

ખાતર સબસિડીમાં મોટા સુધારા; સરકારે ઝડપી ચુકવણી માટે 'e-Bill સિસ્ટમ' લોન્ચ કરી

IFFCO અને KRIBHCO જેવી મોટી સહકારી સંસ્થાઓને મળશે સીધો ફાયદો; ₹2 લાખ કરોડની સબસિડીનું થશે ડિજિટલ પ્રોસેસિંગ

નવી દિલ્હીઃ પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની ડિજિટલ ઇન્ડિયાની દૃષ્ટિ અને વિકસિત ભારત @2047ના રાષ્ટ્રીય લક્ષ્યને અનુરૂપ, ખાતર વિભાગે ડિજિટલ ગવર્નન્સ અને નાણાંકીય સુધારાઓને મજબૂત બનાવવા દિશામાં એક મહત્વપૂર્ણ પગલું ભર્યું છે. આ અંતર્ગત સંકલિત e-બિલ સિસ્ટમનું

લોન્ચિંગ કરવામાં આવ્યું છે.

નવી e-બિલ સિસ્ટમનું ઉદ્ઘાટન કેન્દ્રીય આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ તેમજ રસાયણ અને ખાતર મંત્રી શ્રી જગત પ્રકાશ નડ્ડા દ્વારા નવી દિલ્હીના કાર્તવ્ય ભવન ખાતે કરવામાં આવ્યું. આ પ્લેટફોર્મ દ્વારા સરકાર દર વર્ષે આશરે રૂ. 2 લાખ કરોડની ખાતર સબસિડીની ચુકવણી સંપૂર્ણપણે ડિજિટલ રીતે પ્રક્રિયા કરી શકશે.

e-બિલ સિસ્ટમ મેન્યુઅલ અને કાગળ આધારિત પ્રક્રિયાઓમાંથી બહાર આવીને સંપૂર્ણ ડિજિટલ, સિસ્ટમ-ટુ-સિસ્ટમ વર્કફ્લો તરફનો નિર્ણાયક ફેરફાર દર્શાવે છે. આ સુધારાથી સબસિડી બિલોની ભૌતિક હિલચાલ સમાપ્ત થશે અને ખાતર સબસિડી વ્યવસ્થામાં પારદર્શિતા, કાર્યક્ષમતા અને જવાબદારીમાં નોંધપાત્ર વધારો થશે. આ વ્યવસ્થા ભારતના કૃષિ પરિસ્થિતિતંત્ર માટે તેમજ IFFCO, KRIBHCO જેવી મોટી સહકારી ખાતર સંસ્થાઓ માટે વિશેષ મહત્વ ધરાવે છે, જે સમગ્ર દેશમાં ઉત્પાદન, વિતરણ અને ખેડૂતો સુધી પહોંચમાં કેન્દ્રિય ભૂમિકા ભજવે છે.

લૉન્ચ પ્રસંગે સંબોધન કરતાં મંત્રી શ્રી નડ્ડાએ જણાવ્યું હતું કે નવી ઑનલાઈન સિસ્ટમ ટેકનોલોજી આધારિત શાસનને મજબૂત બનાવશે અને મોટા જાહેર ખર્ચના સરળ તથા ઝડપી વિતરણને સુનિશ્ચિત કરશે. તેમણે ઉમેર્યું કે સબસિડી સંચાલનમાં ડિજિટલ સુધારાઓ વિશ્વાસ વધારવા, વિલંબ ઘટાડવા અને લાભ સમયસર યોગ્ય હિતધારકો સુધી પહોંચે તે માટે અનિવાર્ય છે.

ખાતર વિભાગના સચિવ શ્રી રજત

અનુસંધાન પાના નંબર : 2

ભારત ટેક્સી એપ સ્ટોર ચાર્ટમાં લોકપ્રિય અને સહકારી પરિવહન ક્ષેત્રે સફળતા યૂઝર્સ અને ડ્રાઇવરોમાં નોંધપાત્ર વધારો

મોબિલિટી ક્ષેત્રમાં સહકારી વિકલ્પ તરીકે સહકાર ટેક્સીની મજબૂત શરૂઆત

નવી દિલ્હીઃ સહકારી માળખા પર આધારિત જાહેર પરિવહન પહેલ સહકાર ટેક્સી (Sahakar Taxi), જે એપ સ્ટોર્સ પર 'ભારત ટેક્સી' તરીકે ઉપલબ્ધ છે, ઔપચારિક રાષ્ટ્રીય લોન્ચ પહેલા જ દેશભરમાં વ્યાપક લોકપ્રિયતા હાંસલ કરી રહી છે. કમિશન આધારિત ખાનગી કેબ એગ્રીગેટરો સામે એક વિશ્વસનીય અને લોકો-કેન્દ્રિત વિકલ્પ તરીકે સહકાર ટેક્સી ઝડપથી પોતાની ઓળખ સ્થાપિત કરી રહી છે. ભારત ટેક્સી એપે એક લાખથી વધુ ડાઉનલોડ્સ પાર કર્યા છે, જ્યારે અત્યાર સુધી ચાર લાખથી વધુ યૂઝર્સ નોંધાઈ ચૂક્યા છે. છેલ્લા કેટલાક દિવસોમાં દિન પ્રતિદિન 40,000 થી 45,000 નવી નોંધણીઓ થવાથી એપ પ્રત્યે વધતી ઉત્સુકતા અને વિશ્વાસ સ્પષ્ટ થાય છે.

એપ સ્ટોર રેન્કિંગ્સમાં પણ આ સફળતા પ્રતિબિંબિત થઈ છે. ભારત ટેક્સી હાલ ગૂગલ પ્લે સ્ટોર પર નવમા ક્રમે અને એપલ એપ સ્ટોર પર તેરમા ક્રમે છે. ડ્રાઈવરો માટેની અલગ એપ પણ ગૂગલ પ્લે સ્ટોર પર ટોચની 20 એપ્સમાં સ્થાન મેળવી રહી છે.

સહકાર ટેક્સીની મુખ્ય વિશેષતા તેનો ડ્રાઈવર-પ્રથમ સહકારી મોડેલ છે. ડ્રાઈવરો પાસેથી માત્ર ન્યૂનતમ સભ્યતા ફી લેવામાં આવે છે અને દરેક મુસાફરીનું 100 ટકા ભાડું ડ્રાઈવરને મળે છે, જેના કારણે સ્થિર આવક અને પારદર્શિતા સુનિશ્ચિત થાય

છે. અકસ્માત, તાત્કાલિક પરિસ્થિતિ અને કાનૂની સહાય જેવી સુવિધાઓ પણ ડ્રાઈવરો માટે ઉપલબ્ધ છે. પ્લેટફોર્મની વધતી લોકપ્રિયતાને ધ્યાનમાં રાખીને, સહકાર ટેક્સી દ્વારા યૂઝર્સને માત્ર અધિકૃત ભારત ટેક્સી એપ જ ડાઉનલોડ કરવાની અપીલ કરવામાં આવી છે, કારણ કે કેટલાક નકલી અને ભ્રામક એપ્સ સામે આવ્યા છે.

"સહકારથી સમૃદ્ધિ"ના રાષ્ટ્રીય દ્રષ્ટિકોણ સાથે સુસંગત આ પહેલ ટેકનોલોજી અને સહકારી સિદ્ધાંતોના સંયોજન દ્વારા પરિવહન ક્ષેત્રમાં રોજગાર સર્જન, ડ્રાઈવરોની આવકમાં વધારો અને નાગરિકોને સસ્તું તથા સુરક્ષિત પરિવહન પૂરું પાડવાનું લક્ષ્ય ધરાવે છે.

ઔપચારિક લોન્ચ પહેલાં જ મળેલી આ સકારાત્મક પ્રતિસાદ દર્શાવે છે કે સહકાર ટેક્સી ભારતના રાઇડ-હેલિંગ ક્ષેત્રમાં મહત્વપૂર્ણ પરિવર્તન લાવવાની ક્ષમતા ધરાવે છે અને શહેરી અર્થતંત્રમાં સહકારી આંદોલનને નવી દિશા આપશે.

બહુ-રાજ્ય સહકારી સંસ્થાઓ માટે CRCSનું કડક પાલન; દંડની કાર્યવાહી સંભવ

વાર્ષિક રિટર્નમાં વિલંબ બદલ MSCSના બોર્ડ સભ્યો પર પાંચ વર્ષ સુધી ચૂંટણી પ્રતિબંધનો ખતરો

નવી દિલ્હી : કેન્દ્રિય સહકારી સંસ્થાઓના રજિસ્ટ્રાર કાર્યાલય (Central Registrar of Cooperative Societies – CRCS) દ્વારા નાણાંકીય વર્ષ 2024–25 માટે વાર્ષિક રિટર્ન (Annual Returns) દાખલ કરવામાં બેદરકારી દાખવતી બહુ-રાજ્ય સહકારી સંસ્થાઓ (Multi-State Cooperative Societies – MSCSs)ને કડક ચેતવણી આપવામાં આવી છે. સહકારી ક્ષેત્રમાં પારદર્શિતા, નિયમનકારી શિસ્ત અને જવાબદારી સુનિશ્ચિત કરવા માટે સરકારે કસૂરવાર મંડળીઓ સામે કડક કાયદાકીય કાર્યવાહીના સંકેત આપ્યા છે.

મલ્ટી-સ્ટેટ કોઓપરેટિવ સોસાયટીઝ અધિનિયમ, 2002 (2023ના સુધારા સહિત)ની ધારા 120 મુજબ, દરેક MSCS માટે હિસાબી વર્ષ પૂર્ણ થયાના છ મહિનાની અંદર CRCSના ઓનલાઈન પોર્ટલ પર વાર્ષિક રિટર્ન દાખલ કરવું ફરજિયાત છે. સ્પષ્ટ કાયદાકીય જોગવાઈ અને ડિજિટલ ફાઈલિંગ સુવિધા ઉપલબ્ધ હોવા છતાં, મોટી સંખ્યામાં સહકારી સંસ્થાઓ નિર્ધારિત સમયમર્યાદામાં આ ફરજ પૂરી કરવામાં નિષ્ફળ ગઈ હોવાનું CRCSએ નોંધ્યું છે.

સૂચનામાં સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે વાર્ષિક રિટર્ન દાખલ કરવામાં વિલંબને સામાન્ય પ્રક્રિયાત્મક ખામી ગણવામાં નહીં આવે, પરંતુ તેને ગંભીર કાયદાકીય ઉલ્લંઘન તરીકે લેવામાં આવશે. આવા બિનપાલન સામે અધિનિયમની ધારા 104(1) અને 104(3) હેઠળ દંડાત્મક કાર્યવાહી કરવાની જોગવાઈ છે. આ જોગવાઈઓ મુજબ, બિનપાલન કરતી સંસ્થાને રૂ. 1 લાખ સુધીનો દંડ થઈ શકે છે. જો પ્રથમ દોષ સાબિતી બાદ પણ ઉલ્લંઘન ચાલુ રહે, તો દરરોજ રૂ. 10,000 સુધીનો વધારાનો દંડ પણ લાદી શકાય છે, જેનાથી સંસ્થાઓ પર ભારે નાણાકીય ભાર પડી શકે છે.

નાણાકીય દંડ ઉપરાંત, CRCSએ સતત બિનપાલનના ગંભીર શાસન સંબંધિત પરિણામો પર પણ પ્રકાશ પાડ્યો છે. અધિનિયમની ધારા 43(2)(e) નો ઉલ્લેખ કરતા સૂચનામાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે જો કોઈ બહુ-રાજ્ય સહકારી સંસ્થા નિર્ધારિત સમયમર્યાદામાં વાર્ષિક રિટર્ન દાખલ કરવામાં નિષ્ફળ જાય, તો તેના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સના સભ્યો આગામી પાંચ વર્ષ સુધી બોર્ડની ચૂંટણી લડવા માટે અયોગ્ય ઠરશે. આ જોગવાઈ કાયદાકીય પાલનને નેતૃત્વની જવાબદારી સાથે સીધો જોડે છે અને સ્પષ્ટ કરે છે કે શાસન નિષ્ફળતાના વ્યક્તિગત પરિણામો બોર્ડ સભ્યોને ભોગવવા પડશે.

અધિકારીઓના જણાવ્યા મુજબ, બહુ-રાજ્ય સહકારી સંસ્થાઓ પર કડક દેખરેખ સ્થાપિત કરવા માટે ચાલી રહેલા સુધારાઓના ભાગરૂપે આ કડક અમલ હાથ ધરવામાં આવી રહ્યો છે. અનેક MSCS એકથી વધુ રાજ્યોમાં કાર્યરત છે અને તેમની સભ્ય સંખ્યા તથા નાણાકીય વ્યવહારો મોટા પ્રમાણમાં હોય છે. વાર્ષિક રિટર્ન સમયસર દાખલ થવાથી નિયમનકારી સંસ્થાઓને સહકારી સંસ્થાઓની નાણાકીય સ્થિતિ, શાસન ધોરણો અને કામગીરીની અખંડિતતાનો અંદાજ મેળવવામાં મદદ મળે છે, તેમજ સભ્યો, જમાકારકો અને અન્ય હિતધારકોના હિતોની રક્ષા થાય છે.

આ કડક જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને, જે MSCSએ હજુ સુધી નાણાકીય વર્ષ 2024–25 માટેના વાર્ષિક રિટર્ન દાખલ કર્યા નથી, તેમને CRCSના પોર્ટલ (www.crcs.gov.in) મારફતે તાત્કાલિક રિટર્ન દાખલ કરવા નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે. સાથે જ, ભવિષ્યમાં કોઈ નિયમનકારી કાર્યવાહીથી બચવા માટે માહિતીની પૂર્ણતા અને ચોકસાઈ સુનિશ્ચિત કરવાની સલાહ પણ આપવામાં આવી છે.

કેન્દ્રિય સહકારી સંસ્થાઓના રજિસ્ટ્રારની મંજૂરી સાથે જારી કરવામાં આવેલી આ સૂચના સ્પષ્ટ સંદેશ આપે છે કે હવે કોઈ પણ પ્રકારની બેદરકારી સહન કરવામાં નહીં આવે અને બહુ-રાજ્ય સહકારી માળખામાં વિશ્વસનીયતા તથા વિશ્વાસ પુનઃસ્થાપિત કરવા માટે કાયદાકીય શિસ્ત અનિવાર્ય છે.

કચ્છમાં મત્સ્યોદ્યોગનો વિકાસ : જિલ્લાનું દરિયાઈ ઉત્પાદન 59213 મેટ્રિક ટન

ભૂજ : ગુજરાત મત્સ્ય ઉત્પાદનના ક્ષેત્રે દેશમાં મોખરાનું સ્થાન ધરાવે છે. આ રાજ્ય દરિયાઈ મત્સ્ય ઉત્પાદનમાં દેશમાં બીજા ક્રમે અને કુલ મત્સ્ય ઉત્પાદનમાં છઠ્ઠા ક્રમે છે, જે રાજ્યની જળસંપત્તિની તાકાત દર્શાવે છે. 406 કિ.મી. જેટલો દરિયા કિનારો કચ્છ જિલ્લાને મળેલ છે. કે જે ગુજરાતના અન્ય જિલ્લા કરતા સૌથી વધારે 25.38 ટકા ધરાવે છે. કચ્છ જિલ્લામાં મુખ્ય પાપલેટ, સુરમાઈ, ઝીંગા, લોબસ્ટર (ટીટણ) પલ્લી, પાલવા, રાઉસ, બોઈ-ગાંધીયા, કરચલા તેમજ અન્ય ઘણી પ્રજાતિઓની માછીમારી કરવામાં આવી છે, જે માર્કેટમાં ખૂબ ઊંચું

મૂલ્ય ધરાવે છે. રાષ્ટ્રીય સુરક્ષાને ધ્યાને રાખીને સરકાર દ્વારા ગુજરાતની તમામ બોટોમાં વિનામૂલ્યે ટ્રાન્સપોન્ડર ફીટ કરવાની કામગીરી હાથ ધરવામાં આવેલી છે. કચ્છ જિલ્લાનું દરિયાઈ ઉત્પાદન 59213 મેટ્રિક ટન (ગુજરાતનાં કુલ ઉત્પાદનનાં 8.40 ટકા) કે જે રૂા. 165 પ્રતિ કિલો મુજબ રાજ્યે અંદાજે 98000 લાખનું હૂંડિયામણ કચ્છ જિલ્લામાંથી મેળવેલું છે.

દેશની ખેતીને આધુનિક બનાવાશે હવે ડ્રોન Ai- રોબોટની મદદથી કૃષિ ક્રાંતિની તૈયારી

નવી દિલ્હી : દેશમાં કૃષિ એ સૌથી મોટો વ્યવસાય છે અને આજે પણ અડધું ભારત કૃષિ કે તેના સંલગ્ન વ્યાપાર ચલાવે છે. ઉપરાંત છેક ગ્રામ્ય સ્તર સુધી રોજગાર માટે મહત્વનુ છે ! .કેન્દ્ર સરકાર હવે ઉદ્યોગોની જેમ કૃષિને પણ હવે ટેકનોલોજીના આધુનિક આર્ટીફીશયલ ઈન્ટેલીજન્સના યુગમાં લઈ જવા માંગે છે. ભારતમાં ડ્રોન-ટેકનોલોજીથી વાવણીદવાના છંટકાવ વિ. વે.અપનાવવાનું શરૂ થયુ છે

આર્ટીફીશયલ ઈન્ટેલીજન્સ, ડ્રોન અને રોબોટ આધારિત કૃષિ થાય તો તેમાં સમય અને માનવશ્રમનો વ્યય થાય છે તે અટકશે. ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ એ દેશના કૃષિ ક્ષેત્રનું ચિત્ર બદલી શકે છે. ખેડૂતોની આવક વધારીને વધુ સારા કૃષિ ઉત્પાદનો પણ લોકોને મળશે અને આ માટે પાંચ વર્ષનો રોડમેપ પણ જાહેર કર્યો છે. નીતિ આયોગના વિઝન ડોક્યુમેન્ટ રીઈમેજીનીંગ એગ્રીકલ્ચર ખર્ચ 40% જેટલો ઘટી શકે છે અને કૃષિ ઉત્પાદનમાં 60%નો વધારો થઈ શકે છે. આ અંગે કૃષિ જમીનની સ્થિતિની માહિતી મહત્વની બની જશે. આ માટે ઈન્ટરનેટ ઓફ થિંગ્સ મારફત જમીનમાં ભેજ, પોષક તત્વો કે તેમાં રાસાયણિક ફેરફારોની માહિતી પણ ખાસ સાધનો મારફત મોબાઈલ પર મળી શકશે. આ ઉપરાંત સેટેલાઈટની મદદથી હવામાનની માહિતી, વરસાદ વિ. એલર્ટ પણ બિયારણની સમસ્યા છે તેનો અંત લાવવા એક બ્લૉક ચેઈન ટેક્નોલોજીથી તે તાત્કાલિક પરખાઈ જાય તે નિશ્ચિત કરાશે.

Publisher, Printer & Editor : Dr. Rajendra C. Trivedi, Owner : Gujarat State Cooperative Union, 'SAHYOG', Relief Road, Ahmedabad-380001 Published From : Gujarat State Cooperative Union, 'SAHYOG', Relief Road, Ahmedabad-380001 Printed at : Bhaskar Printing Press, Survey No. 148-P, Near Naagdevta Temple, Changodar-Bavla Highway, Ta. Sanand, Dist. Ahmedabad, Gujarat.
SAHAKAR GUJARATI FORT-NIGHTLY RNI NO. 1850/57 Regd under postal Regn. No. GAMC-105/2024-2026 valid upto 31-12-2026 issued by the SSPO's, Ahmedabad city on permitted to post at and PSO on 5th and 20th of every month. License to post without prepayment of postage No. PMG/NG/026/2024-2026 Published on 20-01-2026